

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsake sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/2 strani Din 250.—, 1/10 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Pravilnik za izvrševanje zakona o agrarni reformi.

»Službene Novine« v Beogradu so 23. julija objavile 5 pravilnikov, ki vsebujejo predpise za izvrševanje zakona o agrarni reformi. O prvem pravilniku, ki se tiče višine in načina odškodnine za razlašene gozdove in pašnike, smo poročali v zadnji številki. Danes pa na kratko objavljamo glavne določbe ostalih pravilnikov.

Agrarni predmeti in agrarni upravičenci.

V smislu zakona o likvidaciji agrarne reforme je predvideno, da predvsem ugotovijo banske uprave agrarne predmete = zemljišča, ki prihajajo v poštev. Izdajo se tudi odloki o ugotovitvi agrarnih upravičencev in o dodelitvi zemlje, ki se bo razlastila po posebnih potujočih komisijah. Na podlagi odlokov teh komisij postanejo agrarni interesi neomejeni lastniki zemljišč.

Naloga in pristojnost potujočih komisij.

Potujoče komisije so pristojne, da ugotovijo agrarne upravičence = osebe, ki dobé zemljo, odnosno da dopolnijo odloke že prej ugotovljenih upravičencev, nadalje da dodelijo in parcelirajo agrarna zemljišča in končno, da izdajo razlastitvene odloke. O vsem tem prinaša pravilnik podrobne predpise. Kar se tiče odškodnine za agrarna zemljišča, lahko to vprašanje rešijo zainteresirani sporazumno, toda še le takrat, ko so odloki o ugotovitvi agrarnih upravičencev postali izvršilni, in ko to odobri banska uprava. Drugače pa se odškodnina ugotovi po določbah zakona in dobi poprejšnji lastnik obveznice Privilegirane agrarne banke.

Koliko bo v naši banovini teh komisij in kako bodo sestavljene?

V Dravski banovini se ustanovijo tri potujoče komisije in sicer: 1. za sreza Murska Sobota in Dolnja Lendava; 2. za sreze Ptuj, Ljutomer, Maribor levi in desni breg, Radgona, Dravograd, Slovenjgradec, Konjice, Šmarje, Celje in Gornji grad, ter 3. za vse ostale sreze v Dravski banovini. Potujoče komisije tvorijo: 1. uradnik pravnik, ki ga postavi kmetijski minister in ki je obenem predsednik komisije; 2. geometer; 3. kmetijski strokovnjak. Po potrebi se komisiji dodeli z ministrskim

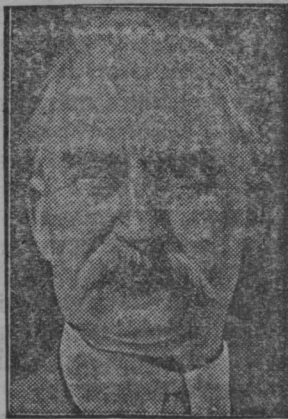
odlokom še več agrarnih in drugih uradnikov in strokovnjakov, kakor to zahtevajo posli, ti pa morejo biti aktivni ali upokojeni uradniki.

Občinski agrarni odbori.

Kot posvetovalni organi za čas uradovanja potujočih komisij v posameznih občinah se osnujejo agrarni odbori, ki so dolžni, da se odzovejo pozivu komisije. Kot taki imajo pravico nasveta, ne pa rekurza proti odlokom. Občinske agrarne odbore tvorijo: 1. eden občinski odbornik, ki ga izvoli občinski odbor; 2. predsednik agrarne zajednice, odnosno predsednik zajednic, če je v občini več zajednic; 3. po eden kmetovalec iz vsake zainteresirane vasi dotične občine, ki ga imenuje sreski načelnik.

Kako se bo odplačevala odškodnina za zemljišča?

Privilegirana agrarna banka bo izdala posebne obveznice (4%), s katerimi se bo izplačala odškodnina za ona zemljišča, ki se razlastijo v korist dobrovoljcev, odškodnina za oranje, sejanje in seme, neizplačana zakupnina za zgradbe, kakor tudi odškodnina tistim lastnikom, ki si izberejo način odškodnine v obliki teh obveznic. Dosedanji lastniki razlaščenih zemljišč se lahko izjavijo, ali hočejo dobiti odškodnino v obliki obveznic, ali pa neposredno od agrarnih interesentov.

Amerikanski minister v ječi. Prejšnji minister Združenih držav Albert Fall je kljub starosti 70 let nastopil enoletno kazen. Fall je dal v najem državne petrolejske vrele in je prejel pri tem poslu visoko podkupnino.

Agrarni interesi, ki dobijo zemljišče in za katere bo banka plačala odškodnino, morajo pred izvršitvijo razlastitvenega odloka v zemljiški knjigi podpisati predpisano zadolžnico v korist Privilegirane agrarne banke, na katero morajo plačati 5% obresti. Dolgovani znesek morajo povrniti v 20 letnih obrokih. Za dobrovoljce plača letne obroke in obresti država. Letni obrok za odškodnino od 100 Din znaša 5% obrestmi 7 Din 79 par.

★

Ponesrečen upad bolgarskih komitašev na naše ozemlje. Zadnje dni se je sestala v Vranjski banji mešana bolgarsko-jugoslovanska komisija, ki ima v smislu sofijskega sporazuma iz lanskega leta nalogo, da reši končoveljavno vprašanje dvolastniških posestev na jugoslovansko-bolgarski meji. To delo je trn v peti bolgarskih komitašev, ki so poslali petorico komitov zadnje dni julija preko meje na naše ozemlje, da bi tukaj izvršila razne atentate in pred vsem pa bi se naj vršili zločini in napadi na potniške vlake na progi Niš—Skoplje, kjer se vršijo zgoraj omenjena pogajanja. Petorica komitov je bila založena z vsem potrebnim: denarjem, strelivom, s peklenjskimi stroji ter s strojnimi. Naše obmejne straže so 4 komite usmrtili, petega pa ujele živega in ta je izpovedal, kje, kako in zakaj je hotela banda napadati. Poprejšnja Ljapčeva vlada je bandite podpirala, sedajna Malinova je prevzela vladne posle z geslom, da bo vzpostavila mir ter red v notranjosti in na mejah. Tokratni vpad je zadošten vzrok, da dokaže Malinova vlada celemu svetu, kdo je v Bolgariji močnejši, ali bolgarski banditi ali bolgarska vlada.

Z inozemsko pomočjo Nemčiji vedne še nič ni. Nemčiji so hotele pomagati v finančnem oziru velesile na konferenci v Parizu. Kljub pristranemu sprejemu nemškega kanclerja dr. Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtiusa ni rodila pariška konferenca nobenega uspeha. Pariškim posvetovanjem so sledila londonska. Tudi v Londonu je bila sargo pristranost med visokimi državniki, a pravih zaključkov nobenih.

Kakor je razbrati iz namigavanj časopisja, sta hoteli v Londonu Anglija in Amerika — Francoze izigrati v korist Nemcem. V očigled taki politiki je začela Francija bežati s svojim kapitalom iz angleških bank in ta korak je angleške diplomate v toliko iztreznili, da pravijo Nemcem, da jim ne morejo pomagati brez pristanka Francije, ki je v Evropi najbolj bogata na zlatu. Zadnji dni minulega tedna sta se mudila v Berlinu angleški ministrski predsednik Macdonald in zunanji minister Henderson. Kako so bili zaključki tega poseta, se je javnosti prikrilo. O raznih obiskih, ki se pripravljajo za bližnje dneve v Parizu, oziroma Rimu, kakor tudi o obisku francoskih državnikov v Berlinu, se vršijo živabna pogajanja, vendar še ni bilo sklenjeno nič končnoveljavnega. Po vsej priliki bodo Francozi obiskali Berlin še le v avgustu. — Nemška vlada namerava ta teden uvesti neoviran plačilni promet.

Kaj se godi v španski republiki? — Dne 28. julija je bilo zaključeno overovljenje mandatov za ustavotvorno skupščino. Nato je bil izvoljen dosednji začasni predsednik profesor Besteiro za pravega predsednika skupščine. — Španska začasna vlada je odstopila. Splošno je pričakovati, da bo ustavodajna skupščina zaprosila začasnega predsednika vlade Zamoro, naj ostane s svojimi ministri še dalje na krmilu.

Revolucija v Čile. Južnoameriška republika Čile, ki je znana celemu svetu radi izvoza salpetra, je doživela zadnje dni revolucijo. Izvoz salpetra je donal Čilancem pred in med vojno velike dohodke. Sedaj pa izdeluje Evropa — odjemalka čilskega salpetra — to snov sama umetnim putem in radi tega je pred leti bogata republika Čile obubožala in siromaštvo rodi nevoljo navzgor in predvsem napram vladi. General Carlos Ibanez se je leta 1927 kot vodja vojaške stranke polastil oblasti in je od takrat vladal kot diktator. 21. julija je bila še svečano proslavljena 4. obletnica njegove vladavine, komaj pet dni pozneje pa je moral, skrit v reševalnem avtomobilu, pobegniti iz dežele. Postal je žrtev salpetra, ki nima na svetovnem trgu cene. Nasledil je Ibaneza Opaz. Nova vlada je sestavljena, le za kako dolgo?

Iz nemirne Indije. Indijski nacionalistični strahovalci so začeli, ker se že bliža čas londonskih posvetovanj, kjer bo šlo za ureditev razmerja med Indijo in Anglijo, z atentati proti zastopnikom indijske vlade. Indijske zadeve se zadnji čas neverjetno zapletajo tudi radi neprestanih spopadov med Hindi in muslimani, ki so se izrodili na večjih krajih v prave pokolje. V tem sporu zadene glavna krivda indijske nacionaliste. — Angleže pa skrbi vodja nacionalistov znani Gandhi, ki se bode udeležil meseca septembra indijske konference v Londonu. Angleži se boje, da bo prišel ta versko strogi mož v London v hladnem septembru na pol nag, da se ne bi prehladil in še umrl. Anglija ponuja Gandhiju za sprehode po londonskih ulicah vsaj srajco, če že nikakor noče joniča. Bo zanimivo zve-

deti, kako bo Anglija oblekla Gandhija za pot v London.

*

Usoda katoliške Cerkve v Španiji. — Kulturni svet se je zgražal nad zažiganjem cerkva, cerkvenih hiš in samostanov, ki so ga uprizorile komunistične in radikalne tolpe kmalu potem, ko je v Španiji zmagala revolucija. Taka divjaška razdejanja in pustošenja so vsaj v prejšnjem velikem obsegu prenehala, čeprav se zdaj pa zdaj pojavi plamen na kakšni cerkveni hiši, zlasti na kakšnem samostanu. Umerjene republikanske stranke, ki tvorijo večino v španskem parlamentu, imajo prav težko stališče napram radikalnim in komunističnim ter anarhističnim elementom, ki bi radi celo Španijo — boljševizirali. Po ulicah večjih mest v Španiji teče dnevno kri. Le s pomočjo vojaštva je mogoče zatreti te prekucenske poizkuse, civilna garda, policija in orožništvo je za to preslabo. Usoda Španije v bližnji bodočnosti je torej odvisna od tega, ali bo vojaštvo v svoji večini vztrajalo na strani takozvanih zmernih republikanskih strank. Ako bi vojaštvo tem strankam odpovedalo podporo in pomoč, bi bila vsa Španija potegnjena v boljševiški krvavi vrtinec. V takih razmerah je stališče kat. Cerkve prav težko. Bati se je, da bode Cerkev postala žrtev, ki jo bodo večinske republikanske stranke vrgle v žrelo radikalom in komunistom, da jih vsaj nekoliko potelažijo. Najprej pridejo na vrsto redovniki in redovnice. Saragoški nadškof kardinal Vidal y Barraquer je pred svojim odhodom v Rim izdal na svoje vernike pastirsko pismo, v katerem jih opozarja, da je nevarnost, da bo republikanska vlada izgnala iz Španije vse redovnike in redovnice. To bi bila prava nesreča za Španijo spričo velikih del ljubezni do bližnjega, ki jih izvršujejo redovnice in redovniki, in spričo ogromnega prosvetnega in kulturnega dela, ki so ga skozi stoletja vršili v Španiji katoliški redovi. Tako postopanje proti katoliškemu redovom ni samo velika nevhaležnost napram stoletnim dobrotnikom Španije, marveč je grda oskrumba načela svobode, ki ga hoče republikanska vlada spoštovati. V Franciji so pred desetletji svobodomisleci storili isto napako, pa so jo potem uvideli ter popravili in odprli redovnikom in redovnicam vrata. Naj katoliško ljudstvo z vsemi zakonitimi sredstvi brani ne samo svoje redovnike, marveč tudi svobodo katoliškega prepričanja in katoliškega kulturnega dela.

Ali bodo v Mehiki zopet začeli? Gonja svobodomislecev in socialistov proti katoliški Cerkvi v Mehiki je pred par leti rodila krvavo preganjanje sv. Cerkve. Tekom zadnjega časa so se duhovi nekoliko pomirili, kar pa socialistom in framasonom ne ide v račun. Njihovemu vplivu se je posrečilo izpo-

slovati pri vladi omejitve števila duhovnikov v nekaterih krajih. Taka samovoljnost pa je razburila Cerkvi zveste katoličane, zlasti v pokrajini Veracruz, kjer naj bi 1 duhovnik prišel na 100.000 duš, vsled česar bi jih od 2000 smelo ostati samo 13. Med tem je prišlo do napada nekega neznanega mladeniča na guvernerja v mestu Ialapi. Ker se je guverner branil z revolverjem, sta drug na drugega streljala, dokler ni neki višji uradnik, ki je prišel iz guvernerjeve palače, mladeniča ustrelil. Ta dogodek so porabili socialisti, da so druhal nahujskali zoper sv. Cerkev. Čeprav se ni vedelo, kdo je ta mladenič in zakaj je izvršil napad na guvernerja, so ga kar podtaknili Cerkvi in takozvanim klerikalcem. S strastnim hujskanjem so poulično množico tako nahujskali, da je vdrla v zalogo bencina, jo popolnoma oropala in z — bencinom obhila cerkve ter jih zažgala. Ena cerkev je pogorela do tal, druge tri pa so gasilci in vojaki komaj rešili. V peto cerkev so nahujskani pobalini med cerkvenim opraviлом vdrli ter začeli z revolverji streljati. Enega duhovnika so pred oltarjem ubili, dva pa smrtno-nevarno ranili, tudi več otrok je zadobilo težke poškodbe. Da bi se preprečili nadaljni izgredi, je bilo nad mestom proglašeno obsedno stanje.

Slovesna blagoslovitev turistovske cerkvice Kristusa Kralja v Logarski dolini. Dne 9. avgusta t. l. bo prevz. knezoškof dr. Andrej Karlin blagoslovil turistovsko cerkvico Kristusa Kralja v Logarski dolini. Slovesnost se začne ob 10. uri dopoldne. Cerkvica je na novo sezidana in se bo v njej v poletnem času stalno vršila služba božja ob nedeljah. Za zgradbo so prispevali poleg domačinov, posebno Logarja in Podbrežnika, tudi najširši krogi Slovenije. Pozidana je v dvojni spomin in sicer v vesel spomin 40letnice župnikovanja solčavskega župnika Miloša Šmida in v žalosten spomin nesrečne smrti g. Pavla Šumana. — Popoldne se vrši na slavnostnem prostoru prireditelj gradbenega odbora s srečolovom itd. — Za turiste in izletnike ter udeležence slavnosti bo v vsakem oziru, tudi glede prehrane, dobro preskrbljeno. Zato dne 9. avgusta v Logarsko dolino!

Sv. Marija v Puščavi. Ker prideta letos oba velika romarska shoda v Puščavi, namreč: Velika Gospojnica in nedelja po Veliki Gospojnici eden za drugim, sporoča župnijski urad sv. Marije v Puščavi romarjem red službe božje za ta dva dni, ki bo sledeči: 14. avgust: Popoldne ob treh po prihodu vlaka pričetek spovedovanja. Ob 6. uri zvečer pridiga in pete litanije Matere božje z blagoslovoma, nato spovedovanje do 9. ure zvečer. 15. avgust: Vnebovzetje Device Marije. Ob 5. uri zjutraj sv. obhajilo. Ob 6. uri pridiga, nato slovesna sv. maša. Ob 8. uri druga sv. maša, ob 9. uri tretja sv. maša, ob 10. uri pridiga in slovesna sv. maša. Popoldan ob dveh litanijah z blagoslovoma. Ob treh pričetek spovedovanja, ob šestih pridiga, nato litanije Matere božje z blagoslovoma, nato spovedovanje do 9. ure. 16. avgust: Ob 5. uri zjutraj sv. obhajilo vernikov. Ob 6. uri pridiga in slovesna sv. maša. Ob 8. uri druga sv. maša, ob 9. uri tretja sv. maša, ob 9. uri četrta sv. maša,

ob 10. uri pridiga in slovesna sv. maša. Poldan ob 1/3. uri litanije z blagoslovoma. — Cerkev Matere božje ostane obe noči odprta, da romarji lahko prenočijo v cerkvi.

*

Zaradi ene srne 11.200 Din kazni,

ali kruta obsodba slovenskega poslanca na Koroškem.

Koroški slovenski poslanec g. Ivan Starc, župnik v Hodišah pri Vrbskem jezeru, je moral plačati zaradi neke poginule srne 11.200 Din kazni. Bil je namreč obdolžen, da je njegov pes pokončal srno. Nastopilo je 18 prič. 14 prič je pričalo, da pes g. Starca ni ugonobil srne. Ugotovilo se je, da sploh ni znano, da bi bil pes že raztrgal kakega zajca ali srno. Priče so tudi ugotovile, kje se je pes tedaj nahajal, ko naj bi bil ugonobil srno. Izpričan je bil torej pesov alibi. Štiri priče pa so izpovedale, da je mogel biti samo župnikov pes, ki je ugonobil srno. To je zadostovalo. Sodišče je bolj verjelo štirim pričam, ki so pričale proti slovenskemu poslancu, nego 14, ki so pričale zanj. Obsodilo je g. poslanca na 700 šilingov (ca. 5600 Din) kazni. Poslanec, svest si svoje nekrivde, je rekuriral. A uspeh priziva je bil ta, da je zdaj moral plačati zaradi poginule srne 1400 šilingov (11.200 Din) kazni. 11.200 Din kazni zaradi srne! In pri tem je več kot dvomljivo, da je obsojenčev pes sploh ukončal srno! Tako se postopa s slovenskim poslancem na Koroškem!

*

Nov dekan. Za dekana dekanije Braslovče je imenovan vlč. g. svjetnik ter župnik v Šmartnem ob Paki Karl Presker.

Za previzorja v Belih vedah pri Šoštanju je imenovan Franc Klasinc, doslej kaplan v Slov. Bistrici.

Za kaplana v Slov. Bistrici je imenovan Janez Vodeb, dosedaj pri Sv. Juriju v Slov. goricah.

Mariborski g. profesor umrl. V Mariboru je umrl vpokojeni profesor na učiteljski g. M. Šijanec dne 30. julija. Pokojni je bil v Mariboru po prevratu prvi slovenski šolski nadzornik.

Kapucinski konvikt v Studencih pri Mariboru. Vodstvo zavoda sporoča vsem zainteresiranim dijakom, da se sprejme le še omejeno število dijakov, ki so zdravi, poštene, naderjeni in so dovršili prejšnji razred z odličnim ali prav dobrim uspehom ter čutijo v sebi samostanski poklic za kapucinski red. Denarni mesečni prispevki zmerni. Prošnje se naslovijo na: Vodstvo kapucinskega konvikta v Studencih pri Mariboru.

Zgradba velike ceste na Pohorju. Prvi del velike banovinske ceste, ki bo vezala Maribor preko Hoč in Reke naše Pohorje pri Ruški koči (Sv. Arh), bo v par mesecih gotov do vrha Kaplje. Ta

Majdica pere za svoje punčke.

Mala Majdica je svojim punčkam dobra mamica. Ona skrbi za to, da so vse njihove oblečke vedno vzorno čiste. Enkrat na teden ima veliko pranje. Seveda jemlje za to samo Schichtov Radion. Ona je že pri svoji mami videla, da postane s Schichtovim Radionom oprano perilo belo kot sneg in da se pere hitro in lahko, kajti

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJANČENO INEZ MORA**

del ceste je dolg blizu tri kilometre. Delo vrši ljubljanska stavb. trdka »Probuda«. Cesta je izpeljana v lepem loku med gostilnoma Lebe in Podkrižnik in pelje visoko nad šolo Reke na rebro, ki se vije na meji hočke in slivniške župnije v smeri proti Mariborski koči. Te dni se je mudila na novi trasi komisija, ki je uredila dovoze k novi cesti. Banska uprava bo še letos razpisala dela za drugi del ceste okoli tri kilometre. Na ta način bo prihodnje spomladi cesta zgrajena do bližine posestva Petek pod Mariborsko kočjo. Čez zimo se bodo pripravili načrti za zadnji del od Petka mimo Mariborske kočje do Sv. Arha.

Nevarna in drzen vlomilec pod ključem. Lansko leto dne 16. decembra je bil izpuščen iz mariborske kaznilnice Ivan Magerle, brezposelni knjigoveški pomočnik iz Krškega. Presedel je že 2 leti radi tatvine. Po odpustu iz kaznilnice se je klatil po ljubljanski okolici in po Hrvaškem. V zadnjem času pa so se kopicili v neposredni mariborski okolici zelo drzni nočni vlomi v trafike, trgovine in pri zasebnikih. Magerle je priznal v Mariboru in okolici 10 vlovov. Kradel je gotovino, cigarete in razno blago ter orodje. Od letošnjih. Binkošti naprej je ogrožal mariborsko okolico. Poiskal si je v Pohorskem gozdu nad Radvanjem skrivališče, kjer je imel svoj tabor in skrito razno ukradeno blago in vrednosti. Po dolgem zasledovanju od orožnikov in policije je bil prijat v noči 28. julija in predan roki pravice. Razven zgoraj omenjene dveletne kazni ima na vesti že sedem manjših radi izmikanja in cerkvenih ropov. Posebno mariborska okolica se bo po tej aretaciji nekoliko oddahnila.

Usnjato torbico z nad 1000 Din gotovine je izmaknil neznanec na mariborskem Glavnem trgu pri nakupovanju dijakinji Ivi Jamnikar iz Ljubljane.

Tatu, ki ima na vesti tatvino 5 koles so prijeli v Mariboru na Glavnem trgu dne 28. julija.

Iz samomorilnega namena se je zaboedel v vrat v Mariboru 23letni sluga Josip Berglez na Tezmem. Le s težavo ga je spravil rešilni oddelek v bolnico.

Z nožem je bil nagaden 19letni posestniški sin Anton Kiti, ko se je vračal domov v Spodnjem Jakobskem dolu pri Jarenini skozi gozd. Radi težkih poškodb je moral v mariborsko bolnico.

Pri tihotapljenju saharina zasačeni. Orožnika iz Rač pri Mariboru sta izsledila tihotapca saharina v Leopoldu Feršu in njegovi ženi. Orožnika sta našla pri omenjenima 14 kg saharina. — Mariborski cariniki so odvzeli neki gospej med vožnjo na vlaku od Št. Ilja do Maribora 2 kg saharina. Takoj po prihodu v Maribor je bila obsojena na 42.000 Din globe.

Pretep. V Baumanovi krčmi v Račah so rajali fantje iz Rač in Podove in je prišlo slednjič do pretepa. Josip Bauman iz Podove in Karl Peitler iz Rač sta bila težje ranjena. Orožniki so zaprli glavna »junaka« Franca in Josipa Pogoreve.

Naborniki med seboj. Ob priliki nabora je prišlo v Frajhajmu pri Sv. Martinu pri Slov. Bistrici do pretepa. 20letni Josip Javornik je dobil na levi strani prs z nožem globoko rano.

Hiša pogorela. Dne 24. julija je pogorela na Kozjaku hiša posestnika F. Jermana. Škoda je krita le deloma z zavarovalnino.

Oče in sin — žrtvi strele. Dne 28. julija se je razlilo nad Ptujem in okolico precejšnje neurje. Krog poldne ob nevihti sta se podala 45letni oče Anton Golob in njegov 17letni sin Viktor iz Št. Vida pri Ptuju pod drevo. Obesila sta vsak svojo koso na vejo in to je bilo za oba pogubonosno. Strela je urezala v drevo in ubila oba. Golobova žena se je stisnila pred hudo uro pod kup sena in videla, kako sta postala smrtni žrtvi strele njen mož in sin!

Smrtna nesreča z mlatilnico. Ivanu Žaliku, sinu posestnika iz Gančanov v Prekmurju, je odtrgala mlatilnica tih pri rami roko. Ponesrečeni je umrl po petdnevnih mukah v bolnici v M. Soboti.

Velik kup slame pogorel. V noči od 27. na 28. julija je začela greti velika kopica slame v bližini hiše in gospod. poslopij, ki so last cestnega nadzornika in posestnika Cigana v Črenšovcih v Prekmurju. Ogenj so še pravočasno

zapazili ter pogasili. V tem slučaju pa gre za podtaknenje.

Dijak ponesrečil 19letni dijak Jožef Novak iz Vrh pri Teharju pri Celju je padel dne 28. julija z drevesa, si zlomil roko, si pretresel možgane ter dobil toliko notrajnih poškodb, da je malo upanja na okrevanje.

Prezgodnja smrt neustrašenega katoliškega moža. V Št. Jurju ob juž. žel. je umrl v starosti 53 let tamošnji gostilničar v Katoliškem domu g. Franc Žličar. Blagopokojni je bil navdušen katoliško kulturni delavec, ki ima neprecenljive zasluge za probudo Št. Jurja in okolice v narodnem, prosvetnem in politično gospodarskem oziru. Stal je vselej neustrašeno v prvih vrstah, ko je šlo za dobrobit in napredek svojih rojakov. Dičile so ga čednosti pravega krščanskega moža in radi tega je užival ugled ter priljubljenost daleč na okrog. Kruta smrt ga je vzela mnogo — mnogo prezgodaj družini, Št. Jurju in katoliškemu gibanju. Ostani mu ohranjen časten ter hvaležen spomin, blagi družini pa naše iskreno sožalje!

Samomor. Lastnik trafike v Klavniški ulici v Celju, invalid Ivan Valentinčič, se je obesil dne 28. julija v duševni zmedenosti na podstrešju svojega stanovanja na Jožefovem hribu.

Strupena kača je pičila v nogo na Zbelovem pri Poljčanah 7letnega posestnikovega sina Maksa Frim. Dečka so prepeljali v bolnico v Celje.

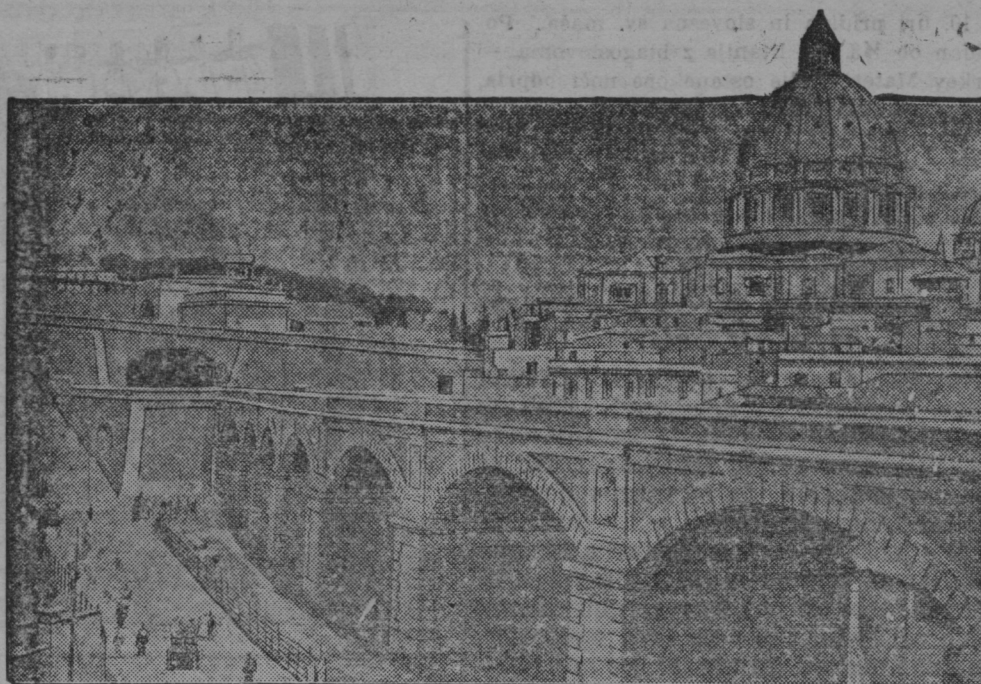
Sunek z nožem. V fantovskem prepiru in pretepu je nekdo sunil z nožem v vrat in desno stran hrbta 22letnega sodarskega pomočnika Franca Žibreta iz Lok. Težko poškodovan je moral v bolnico v Celje.

Požar in posledice. Iz neznanega vzroka je izbruhnil požar na podstrešju stanovanjskega poslopja posestnice Amalije Zulfič pri Sv. Miklavžu v okolici Št. Jurja ob Taboru. Domači so reševali iz gorečega poslopja, kar se je dalo. Ko so hoteli mati in dva sinova le enkrat v hišo, se je porušilo strešno ogrodje in padlo na vse tri. Hudo opečene so spravili v celjsko bolnico.

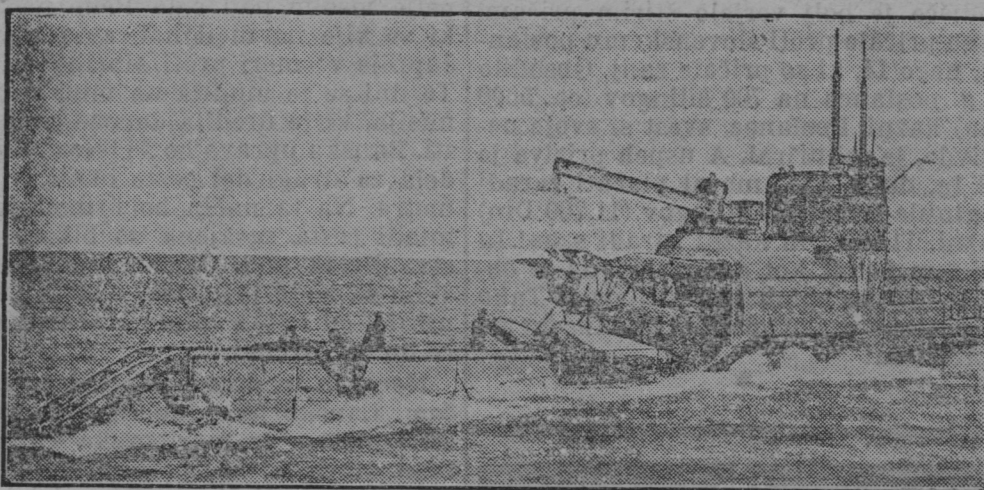
Otrok ponesrečil pri mlatvi. 6letna Kristan Marija, hčerkica posestnika iz Gornje vasi na Donački gori, se je približala pri mlatvi preveč mlatilnemu stroju, ki je zagrabil otroka, ga večkrat zavrtel v zraku in ga toliko poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnico v Celje.

Streha s je zrušila v Podvinu pri Polzeli na osemletno delavčevo hčerko Ano Pršiček in jo hudo poškodovala.

Pretep med fanti radi deklet. V nedeljo dne 26. julija zvečer se je vnel prepir med fanti v vinotoču g. Šmida na Marofu pri Jurkloštru. Neko deklet U. P., ki je prišlo s svojim očetom U. A. v vinotoč, je pilo nekaj časa pri Jožetu Kranjc iz Marijine vasi, pozneje pa se je presedlo k drugemu fantu Žibretu iz Planine. Seveda je Jožetu zavrela kri. Vendar se je v hiši še premagal. Ko pa je oče in Žibret z dekletom odšel proti domu, je skočil Kranjc s še enim tovarišem za njim na cesto in mu zadal v temi dve opasni rani z nožem. Pozvani zdravnik iz Št. Jurja je

Novozgrajena železnica Vatikanske države je že toliko dogotovljena, da bo predana kmalu prometu. Slika nam kaže prevoz skoz zid Vatikana.

Podmornica z letalom. Angleška je zgradila podmornico z letalom. V notranjosti čolna je garaža za letalo. Ko se dvigne podmornica iznad morja, pripeljejo aeroplan iz garaže, pritrdijo nanj obe peruti in poseben stroj požene letalo v zrak.

Orjaška prekooceanska nemška motorna ladja »Bremen«, ki je bila pred leti spuščena v morje in jo bodo letos v luki mesta Bremen na sveže prepleskali.

odredil, da se ranjeni Žibret prepelje v celjsko bolnico.

Letos je rešil trem potapljajočim se življenje. V nedeljo dne 26. julija je zašla v vrtince Save pri Zagorju trg. sotrudnica Danica iz Topleč. Danica

bi bila prav sigurno utonila, da je ni rešil dobri plavač Viktor Burkelj, ki je otel že letos trem potapljajočim se življenje.

Cirkularna žaga mu je prerezala — vrat. V Ljubliani so žagali na skladi-

sču tvrdke Ivan Pogačnik kaznjenci drva na cirkularni žagi. Juriju Rezarju je spodrsnilo pri žaganju, padel je z vratom na vrteči se cirkular, ki mu je smrtno prerezal vrat.

Hiša in gospodarsko poslopje pogorela. V torek dne 28. julija je udarila strela med nevihto v poslopje posestnika Alojza Zadravca v Rožičkem vrhu v župniji Sv. Jurij ob Ščavnici. Požar je zajel stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje. Živino in pohištvo so še oteli, vse drugo je postalo žrtev plamenov. Pri reševanju pohištva se je zrušil strop na posestnikovega sina Anton Vrbnjak. Nezavestnega in močno opečenega so oteli skozi okno. Gasilci so ogenj omejili, a je oviralo gašenje pomanjkanje vode. Škoda znaša nad 70.000 Din, zavarovalnina pa je le malenkostna.

Žrtev Save. Dne 31. julija je utonil v Savi med Tomačevim in Jaršami pri Ljubljani 25letni mesarski pomočnik Ivan Skubic iz Ljubljane.

Smrtna nesreča pri nabiranju planike. Pri Mojstrani na Gorenjskem v Julijskih Alpah je smrtno ponesrečil pri nabiranju planike 14letni Ernest Košir.

Kozolec pogorel. Na Bledu je pogorel kozolec dvojnik, ki je bil last blejske gozdne uprave. Kozolec, ki je bil polno žita in detelje, je pogorel do tal. Hudo prizadeti so kmetje, ki so imeli kozolec v najemu.

Peklenska zloba požigalčeve reke. Na Igu na Kranjskem je požigalec zažgal hišico čevljarja Avanceta. Ljudje so si komaj oteli golo življenje. Pri pogledu na požar in na obupno vpitje prizadetih je smrtno zadela kap 19letnega Antona Župeca, ki je bil bolan na srčni napaki.

Voz se je prevrnil na posestnikovega sina Lojzeta Gospodariča iz Dola pri Trebnjem v okolici Novega mesta. Na reveža je padla teža 2000 kg, mu zlomila obe nogi, poškodovala roko in še cele četrt ure je moral prebiti pod vozom.

Belokrajinska vas pogorela. V Belokrajini je pogorela vasica Špeharji ob Kolpi. Ogenj je izbruhnil v enem dimniku. Ker je bilo poslopje leseno in krito s slamo, je bila hiša mahoma v plamenu. Od te hiše se je razširil požar z neugnano naglico na druga poslopja. Ogenj je uničil 10 hiš in 27 gospodarskih poslopij s pridelki in orodjem. Niti vse živine niso mogli rešiti. Gasilci niso imeli vode in so gasili z gnojnico, ki je pa tudi hitro pošla.

Trojno prodiranje proti severnemu tečaju. Da je nastopil zrakoplov »Zeppelin« polét v smeri proti severnemu tečaju iz Leningrada, smo poročali že v zadnji številki. »Zeppelin« je srečno priplul iz Leningrada preko Arhangelškega do Franc Jožefovega otočja. Zrakoplov je preletel 1100 km s povprečno hitrostjo 99 km na uro, med tem ko sicer lahko vozi 130 km. Dr. Eckener je plul počasi, da da fotografom priliko, točno posnemati to površino, ki je jako neznana in na kartah zelo slabo zaznamovana. Delala sta samo dva motorja, tako da je nekaterekrat zrakoplov plul samo s hitrostjo 52 km na uro. Foto-

Tudi ob vročih dneh
negovani lasje!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

Za to je potreben Elida Shampoo. Čisti, da nobena reč ne tako ... dela lase mehke kakor svila in človeka čudovito osvčil

grafi in kartografi so mrzlično delali in njihovo delo bo ogromnega pomena za znanstvo in morjeplovstvo. Na 80° severne širine v zalivu Hooker je srečal »Zeppelin« ruskega ledolomilca »Malgyna«, ki tudi prodira proti severnemu tečaju. Zrakoplov je srečno pristal na morju. Iz zrakoplova so spustili čoln in obenem so odpluli z ledolomilca 3 čolni. Pozdrav med obema skupinama je bil prisrčen. Po pozdravu se je radi bližajočega se ledu »Zeppelin« dvignil zopet v zračne višine. — Pri nadaljevanju poti proti severu je naletel na neugodne vremenske prilike, ki so onemogočale vsako opazovanje in se je vrnil v Ljeningrad in domov. Amer. podmornico »Nautilus« so na Angleškem popravili in že hiti pod poveljstvom Wilkinsa v severno morje. Na potu proti tečaju sta le še ruski ledolomilec in ameriška podmornica, med tem ko je bil »Zeppelin« že prisiljen na povrat.

Izginila je neznano kam od 20. do 21. julija Liza Roškar, kuharica pri g. Felber v Dravski ulici v Mariboru. Kdor bi kaj znal o njej, naj javi bratu Francu Roškarju, Ruška 15. — Obstoja sum samomora.

Dr. med Henrik Sollag, zdravnik, je začel svojo prakso pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v hiši gospe dr. Tipličeve. Ordinira dnevno od 8. do 12. ure dopoldne ter od 2. do 6. ure popoldne. 1144

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

Gozdar, ki strelja ovce.

Zgodovina nam poroča, kaj vse so si dovolili v nekdanjih časih graščaki z ubogimi kmeti. Dogajajo se pa še danes tupatam stvari, ki spominjajo na čase, ko je bil kmet takorekoč lastnina graščakova in so si graščaki dovolili s kmeti vse mogoče stvari. Tako ima grof Thurn v Železni Kapli v Slovenskem Korotanu za Obirsko gozdarja Walterja. Metode tega moža spominjajo prav na nekdanje čase. Posestnik Vah iz Obirske pase na Kozlaku svoje ovce in živino. Na njegov gozd mej grofov gozd, v katerem se istotako pase živina. Plotov seveda ni. Pa sta zašli nedavno dve Vahovi ovci s tremi jagnjeti preko meje v grofov gozd. Gozdar je zasačil ovci in je kratkomalo ustrelil ter ju vrgel v globok prepad. Walter je ustrelil že prej enkrat dve ovci, ki sta prišli preko jugoslovanske meje, in predlanskim eno

ovco na Šenkovi planini, ki je prišla s Šajde. Zdi se, da ima ta gozdar izrazito vselje, streljati ovce. Gozdar kmeta Vaha o tem dogodku ni obvestil. Strele je slišal drugi kmet ter šel za odmevom in srečal gozdarja. Na vprašanje mu je gozdar povedal, da je ustrelil dve ovci in pokazal čisto drugo smer. Dva dni je moral vsled tega Vah iskati svoji dve ustreljeni ovci, dokler ju ni našel v težko dostopnem prepadu. Kupovati mora žito in gotovo bi raje jedel ovčje meso nego suh kruh. Omeniti je, da prihaja tudi na kmečko posest grof Thurnova živina in bi morali kmetje to živino postreliti, če je po postavi to dovoljeno in če velja enaka postava za vse. Z ustrelitvijo dveh ovc je bil posestnik Vah plačan za usluge, ki jih je storil gozdarju, da mu je namreč vse zoral in pomagal z vprežno živino in ničesar računat. Objektivi tuji gozdarji nimajo srca za domače slovensko prebivalstvo.

Zamenjam izberno vino iz najboljših vinogradov za suha bukova drva ali za rezan les. Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica šte. 25. 1092

Hoče. Da ne govorimo mnogo in kritiziramo današnje razmere, smo se sami brez velikih pomislekov lotili dela, ki se naj konča v znamenju zmage za našo boljšo bodočnost. Osnovani smo namreč Gospodarsko zadrugo, ki je počela svoje delo najprej na polju vnovčenja živine in prodaje mesa. Ustreženo bo s tem kmetu, ki je danes skoraj brez dohodkov, in tudi odjemalcu, ki je z večine kmet in delavec. Dasi je bil skrajni čas, da se organiziramo, vendar se najdejo še črnogledi, čeprav jih je hvala Bogu malo. Dokaz za to je dejstvo, da komaj osnovana zadruga šteje lepo število članov. Lepo obiskani občni zbor je izvolil v odbor razumne zadrugarje z načelnikom posojilnice g. Novak Antonom na čelu. Razumevanje za to ustanovo imajo mnogi, ker se lepo čuje glas ljudi: Sedaj pa se držimo tega, kar je res naše! Zadruga naj postane močna organizacija, kar se bo doseglo s pravim požrtvovalnim sodelovanjem vseh članov, ki bi naj bili iz celega okoliša, ker v slovd je moč. Zadruga ima svoje prostore pri g. Božičku, kjer je na razpolago poleg klavnice in mesnice tudi led, kar je glavni pogoj, da smo lahko počeli. Vsi smo hvaležni, da nam je g. Božiček dal na razpolago pod tako resni ugodnimi pogoji. Potreben inventar je zadruga

ga nabavila. Smo tudi že par komadov živine pojedli iz naše mesnice in dobra je. Dasi še ni vse tako urejeno kot bi naj bilo, vendar se zavedamo, da je začetek ter rade volje potr-pimo; sčasoma se že vse uredi, da bo vsem ustrezno. Pri izbiri mesarja je zadruga gledala poleg sposobnosti tudi na socialno vprašanje, da dobi zaslužek najpotrebnejši, kar so ljudje vzeli tudi z veseljem na znanje. Torej na delo, pomagajmo si sami in Bog nam bo pomagal!

Sadjarška in vrtnarska podružnica v Ljutomeru vabi vse svoje člane in prijatelje sadjarstva na svoj poučni obhod po lutomerskem okrožju, ki se vrši na Vnebovzettej (Vel. maša), to je dne 15. t. m. Ugotovili bomo po možnosti tudi sadjarjem neznane sorte, kakovost sadja itd. Videli bomo tudi dobro in slabo negovanje sadonosnike, razne naše grehe, ki jih delamo že pri sajenju in sploh pri negovanju dreves. Strokovno vodstvo prevzame kmetijski referent g. J. Žnidarič in odborniki strokovnjaki. Odhod takoj po 8. maši ob 1/9. uri dopoldne na Spodnji Kamenščak, Radomerje, Radomerščak, Auber, Grezovščak, Slamnjak, Podgradje, Nunska graba, Presika, Stročja vas, Pristava, Babince in Noršince pa obiščemo pozneje. Kdor se hoče udeležiti tega obhoda, naj to javi do dne 9. avgusta predsedniku g. Zacherlu. Na veselo svidenje dne 15. avgusta! Zbirališče Miklošičev trg.

Stanje hmeljskih nasadov. Od našega zadnjega poročila se je stanje nasadov hmelja le v toliko spremenilo, da so bili isti osveženi vsled zadostnih padavin in se sedaj prehod cvetja v kobule izvršuje normalno. Z obiranjem se bo najhitreje posamezno pričelo 10. vobče pa 17. avgusta. — O kupčiji ni kaj poročati.

*

Boj zoper mesarje ali zoper kmete?

Pred kratkim so bili v Mariboru mesarji obsojeni, ker so meso tako drago prodajali, da so preveč zaslužili, kar se je smatralo za oderuško. Ogorčenje nad izkoriščanjem, ki so ga nekateri mesarji uganjali, je povsem upravičeno. Tudi iz kmetijskih vrst dobivamo dopise, ki obsojajo one mesarje, kateri so delali oderuško. Tudi v bodoče zahtevamo:

Vsak mesar, ki išče pri svojem poslu oderuški zaslužek, bodi kaznovan!

Ko so mesarji videli, da jih je sodišče začelo preganjati zaradi previsokih cen mesa, so ceno znižali. In ceno še vedno znižujejo. Teletina — po 10 Din, goveje meso prve vrste je v Mariboru kg po 8 Din. Sodišče je odobrilo mesarjem 25% zaslužek. Pri kg govejega mesa, ki se prodaja po 8 Din, sme mesar zaslužiti 2 Din za sebe, ostane še 6 Din. Od teh sme mesar 3—4 Din odšteti kot izgubo in za stroške, davke itd. Torej bo cena živi živini 2 Din, in morda še nižje. Mesar bo torej tudi naprej imel svoj dovoljen dobiček, pri celi stvari naj plača gor in ima izgubo zopet samo kmet.

Kmetje, zahtevajmo ureditev cen živini!

Pred to nesrečo, ki se kmetu bliža, se je treba takoj in temeljito zavarnovati. Ali naj se kmeta do nagega sleče? Ali naj kmet samo zastoni drugim ži-

vež pripravljaja, pri tem pa naj sam propade in pogine? Dovolj je potrpežljivosti v nas kmetih. Marsikaj smo že prenesli, tega pa, da bi nam sedaj ceno živini tako nesramno zniževali, si pa ne pustimo dopasti!

Ko je pred meseci padla cena pšenici, je vlada določila ceno za kg pšenice in pod to ceno se ne sme pšenica prodajati. Veleposestniki, ki imajo obsežne njive pšenice so s tem rešeni. Kmet pa, posebno srednji in mali kmet, nima pšenice na prodaj. Edino, kar ima, je tu pa tam kako živinče, da ga prodaja, ne zase, ampak za — davkarijo. Sedaj naj pa živina izgubi vsako ceno!

Kakor se je uredilo za pšenico, zahtevamo, da se uredi za živino! To bo širšim plastem koristilo kot v prvem slučaju. Državi ni tu treba šteti nikakih milijonov, treba je le zaustaviti padanje cen živini!

Ali je bilo meso predrago?

Mesarji so dolgo časa prodajali meso po 16, boljše po 18, celo 20 in 25 Din. Zoper cene mesa se nihče ni pritoževal. Sedaj, ko se je doznalo, da so mesarji živino poceni kupevali, meso pa še vedno po prejšnjih visokih cenah prodajali, so bili mesarji kaznovani. Razlika med nakupno ceno živine in prodajno ceno mesa je bila prevelika. S tem pa nikakor ni padla rabsodba, da je bilo meso predrago. Kaj pa, če je bila ceno živini prenizka? In to je, kar mi trdimo!

Cena živini je prenizka!

Ako se cena živini in drugega blaga primerja s svoječasnimi cenami, vidimo, da je cena živini veliko bolj padla, kakor pa cena drugim predmetom. Tudi ni vzroka, zakaj bi naj cena mesu takoj za polovico padla, od 16 Din na 8 Din za kg, ko so ostale v mestih iste plače, isti dohodki pri raznih stanovih. Vzroka pa je dovolj, če se cene živini dvignejo, ker sicer mora kmet propasti! Če kmet propade, bo tudi v mestih kmalu zmanjkalo kruha. Zahteva po višji ceni živine ni naperjena v to, da se naj meščanske kroge izkorišča, ampak je izrečena zato, da se kmeta reši propada in lakote. Vsak pravičen človek mora pripoznati, da je cena živini danes prenizka.

Boj zoper mesarje se ne sme izpremeniti v boj zoper kmete! Obsodba mesarjev, da so preveč zaslužili pri prodaji mesa, je tudi obsodba prenizke cene za živino!

Kmetje sme tudi sami kriviti!

Ceno pri živini tudi sami dol tišimo, deloma tedaj, ko drug od drugega kupujemo, deloma tedaj, ko se damo od mesarjev pregovoriti za nizko ceno. V nas je še premalo zavesti, da bi skup držali. Zato navadno vedno nad nas pride škoda, če se kje zaradi cen udarimo. Kmet pač gor plača. Isto bi se sedaj naj zgodilo tudi pri mesu, oziroma živini! Meso naj naenkrat za polovico pade, mesar lahko tudi naprej služi, kmet pa naj da živino — skoro zastonj!

Kmetje, na plan s svojo zahtevo!

Nič več ne bodimo šalobarde! Živi ne gremo v greb! Stradanje in revščina nam grozi bolj kot vsem drugim!

Mi hočemo pešeno ceno za živino. Najnižja cena živini naj bo po krog 6 Din, srednja 8 Din, boljše 10 Din in cena mesu lahko ostane dosedanja, pa bodo mesarji tudi še lahko živeli!

To svojo zahtevo hočemo predložiti na najvišje mesto! Zato sklenite v svojih krajevnih organizacijah Kmetске zveze, v občinah, zadrugah, podružnicah kmetijske družbe zahtevo, da se cena živini primerno zviša in uredi. Svoje sklepe pošljite na uredništvo »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru, da jih ono kot glasilo našega kmeta, predloži na merodajno mesto. Storite pa to čimpreje!

Kmetje, mi nočemo postati sestradani berači! Tudi drugi stanovi naj nas v naši borbi podpirajo, ker če je uničen kmet, je uničena država!

*

Vprašanja in odgovori.

J. L. v M.

Ali se bo kdaj in kedar povrnil čas, da bo narod zopet volil svoje zastopnike, ki bodo lahko povedali, kaj vse nas tare?

Odgovor:

Znano nam je, da se je sedanji način vladanja vpeljal samo začasno, predvsem zaradi razmer med Hrvati in Srbi. Ta beseda je tudi v proglasu, ki ste ga gotovo brali tedaj, ko je izšel. Razmere so se že toliko ustalile, da bo gotovo preje kakor se pričakuje prišla izprememba. In to se bo zgodilo tedaj, ko bodo merodajni krogi videli, da je to v dobro naši državi.

A. E. v P.

Kako se konzervira zelenjava?

Na to splošno vprašanje vam ne moremo dati točnega odgovora. Tudi tega ni mogoče povedati v par besedah, treba je popolnega pouka. Priporočamo vam knjigo »Sadje v gospodinjstvu«, kjer je govor tudi o zelenjavi.

F. Š. v D.

Odgovor:

Moj brat, krovec, je padel s strehe in si je zlomil roko. Ali lahko kaj zahteva odškodnine?

Odgovor:

Ako je delal iz svoje volje in ga nihče ni najel, ne more od nikogar nič zahtevati. Če ga je najel kak krovec-mojster, ga je moral itak prijaviti bolniški blagajni. Če tega ni naredil, je dolžen on sam za vas vse stroške trpeti.

M. L. v St.

20% bon sem svoj čas izgubila, še sedaj ga nisem našla, ali bi lahko brez njega zahtevala, da se mi svota vsteje v dobro pri davkih?

Odgovor:

Žalibog ne! Bon je potrdilo, kdor tega ni imel, je, kakor da nič ni imel. Zdaj pa bi bilo itak prepozno, če bi ga tudi še našli.

G. M. B. G.

Odgovor:

Glede podpore se obrnite na sreskega načelnika, ki vam bo dal navodila, kam je vložiti prošnjo, če je sploh še kaj upanja.

M. R. v V.

Imam tovrni avto in sem dobil nalog plačati 2000 Din trošarine na kolesa. Ali nisem oproščen kot oče 12 otrok?

Odgovor:

Ne. Prosti ste davka, ne pa taks.

M. J. v M.

Dala sem kravo v rejo pod pogojem, da bo prvo tele njegovo. Ker ni bilo teleta, sem ga kupila, toda on noče teleta, ampak 4 Din na dan. Ali sem dolžna to plačati?

Domenila sta se za vrednost teleta, naj bo potem živo tele ali pa denar, kolikor tele stane, ne pa 4 Din na dan, ker se o tem sploh nista menila!

J. K. v R.

Iz Celja dobim pošto zelo pozno. V Vojnik imam le pol ure, kaj naj napravim, da dobim pošto v Vojnik?

Odgovor:

Vsakemu, ki vam po pošti kaj pošilja, pismo, časopis, knjige, pakete itd., sporočite, da naj pošlje na vaš naslov, pošta Vojnik, poštnoležje. Iti boste pa morali sami na pošto po svoje stvari.

M. M. št. D.

Kje se vrši babiški tečaj?

Odgovor:

V Ljubljani. Prijavite se takoj na bansko upravo, zdravstveni oddelék.

I. G. v Z.

V sadonosniku imam vodnjak za pitno vodo. Sosed prihaja in pare v jeseni korenje in repo. Lahko bi to delal na svojem, kamor bi vodo namsil, pa raje nosi pridelke v moj sadovnjak. Moj prednik pravi, da mu je vsled prožnje dovolil prati, meni pa dela škodo. Ali lahko prepovem?

Odgovor:

Lahko, ker je imel le začasno dovoljenje od vašega prednika. Vodo mu pa le dovolite, da si jo domov занесе.

R. G. v Šm.

Imam devet otrok in ne plačujem davka. Konkurenčni odbor je pa sedaj nalozil 85% na direktne davke doklado, ali moram to plačati?

Odgovor:

Dajatve, ki jih predpiše konkurenčni odbor, nikakor niso mišljene kot davek. Direktni davek daje samo podlago, na kateri se pravično računa dajatev župljanov. Torej ste obvezani svoj delež plačati.

Č. V. P.**Odgovor:**

V zadevi odškodnine županu in tajniku smo že odgovorili. Svota in delo se itak določi ob času proračuna. Ako občina tajnika pozove na kakšno izredno delo, kar pa seje niso, se mu to plača.

A. E. v št. J.

S sosedom sva pred štirimi leti napravila mejo. Pričeli smo, le moji domači, žena in sin. Zdaj je geometer napravil drugačno mejo, s katero izgubim. Po prejšnji meji sem rabil svet že 14 let. Ali ga lahko kljub novi meji obdržim?

Odgovor:

Svet je po novi meji pravilno razmerjen in vi ne morete ničesar storiti proti. Tudi niste zemlje priposestvovali, ker ste jo rabili le 16 in ne nad 30 let.

M. G. v L.

Devet živih otrok imam, ali sem dolžen plačevati gostilniško takso in vinsko trošarino?

Odgovor:

Ste dolžni! Oproščeni ste direktnega davka, ne pa taksin pristojbin in trošarin, ki so indirektni davek.

H. K. v Dr.

Dva sva podpisala menico. Moj tovariš je pred letom dni dal vse ženi in nima nič. Ali moram res sedaj jaz vse plačati in ne le polovico?

Odgovor:

Vi morate vse plačati sami! Pač pa imate pravico polovico vseh izdatkov terjati od tovariša. Izročite, izvršite rubež na žep, kadar boste izvedeli, da kaj ima, morda bo kaj. Ali težko je kaj dobiti tam, kjer ni nič!

A. G. v E.

Na moja obrt je še drugi delal. Jaz pa sem plačal celoten davek. Železnica mi ni hotela povedati koliko je vozil moj kompanjon. Kako si naj pomagam?

Odgovor:

Vaša krivda je v tem, da ste imeli takega kompanjona. Davkarija gleda na premet, ki je bil na ime vaše obrti. Železnica vam pri najboljši volji ne more ustreči! Zahtevajte odškodnino od kompanjona, če imate sploh kakšno pogodbo z njim!

Isti:

Investicijsko posojilo imam, pa se ne razumem glede obresti.

Odgovor:

Ko boste v Celju ali Ljubljani, se oglasite s tiskovino v Zadružno-gospodarski banki, pa vam bodo vse povedali in tudi izplačali obresti.

J. R. v K. v.

Silno staro pot imamo črez neko posestvo. Ni pa bila vedno povsem ista, ker plaz vleče. Zdaj pa naenkrat ne smemo več hoditi.

Odgovor:

Povejte sosedu, da je pravice steze zastarala in mora pustiti prost prehod, ker hodite po tej poti, ki se bistveno ni izpremenila, že nad 30 let.

*

Današnji čas zahteva splošno varčevanje. Tudi v gospodinjstvu. Gotovo je, da so naše gospodinjstvo po večini zelo varčne, da se pa kljub temu tudi še marsikaj prihraniti, da ni izdatkov v denarju, ki ga je tako malo.

Gospodinja varčuje v prvi vrsti že s tem, da zna uporabiti za dom predvsem to, kar doma zraste. Znati mora tudi to, kar se doma potrebuje, tudi doma pripraviti.

Prvo, kar ima gospodinja nalogo, je, da preskrbi zdravo hrano. Za hrano zraste skoro vse doma. Pri nas smo bili na razne stvari iz trgovin zelo navajeni, pa se da tudi brez tega izhajati. Ljudje želijo sicer izpremembe v hrani, toda ta izprememba se da napraviti tudi z domačo hrano. Gospodinja, varčuj torej, predno se odločiš, kaj bi vse v prodajalni kupila!

Zelo draga so v družini zdravila, ker je vedno kaj treba. Gospodinja pa, ki pozna domača zdravila, jih bo tudi sama pripravila, in bo tako mnogo pri-

Januš Golec:

Guzaj.

32

Po pogrebu.

Orožniki so mislili, da bodo začeli ob priliki temeljitih hišnih preiskav pri Drobnetu in še pri več drugih osumljencih na Guzajeve denarne in blagovne zaklade, pa so se zmotili. Dobili niso prav nič. Kam je zginil denar roparskega glavarja, mi zvedel do danes nikdo.

Drobne je bil nekaj časa v preiskavi, isto tako par drugih, pa so jih izpustili vse, ker niso mogli dokazati nobenemu nič. Vloge Judeža ni igral niti eden iz nes trdnih vrst Guzajeve organizacije. Po Guzajevem žalostnem koncu ni bilo slišati več o napadih, tatvinah ter ropih. Tolovajska četa se ni upala brez poglavarja na delo, zadremala je, zaspala in ni se več prebudila, ni več dobila Guzaju vrednega naslednika.

V nedeljo po ustrelitvi so govorili že po vseh farah od Št. Jurja do Brežic, kako so izsledili orožniki nepremagljivega Guzaja in obračunali z njim s kroglo. Časopisje je prineslo dolge opise oblege, junaškega nastopa žandarmerije in slika ustreljenega roparskega poglavarja s fotografijama obeh orožnikov zmagovalcev.

Kmalu za tem se je vršilo na Planini veliko slavlje. Celjski glavar in orožniški poveljnik sta odlikovala Marija Grizolda s srebrnim zaslužnim križcem, njegov tovariš Stres je prejel višjo pismeno pohvalo in izplačano na Guzajevo glavo prvotno razpisano nagrado v iznosu 150 gld.

Guzajeve sedmine je prirejela trška gospoda in bogataši po celem Spodnjem Štajerskem, kjer so pili in se veselili, da so rešeni tolovajskega strahu, ki jim je bil par let po noči in po dnevu za petami. Poprej tolikokrat ozmerjano orožništvo je bilo na mah ovenčano s slavo zvestobe v vršenju službe, brezprimernega junaštva in končne zmage!

Izpremenjen položaj.

Deček orožniku: »Le hitro pridite, naš oče se že eno uro tepejo z nekim drugim moškim!« — Orožnik: »Pa zakaj nisi prišel že prej povedat?« — Deček: »Do zdaj so bili še oče močnejši.«

Narodna vprašanja.

Vprašali so otroka: Povej nam, dete, kako zovejo v vaši vasi volka? — Ne zovejo ga, kar sam pridél!

Vprašali so volka: Ali se bojiš psov? — Ne, ali neprijetno mi je, če za menoj lajajo.

Vprašali so kokoš: Čemu kokodakaš, kadar izneseš jajce? — Da vsakdo ve, kolikna sem vredna.

branila za dom, poleg tega pa tudi dala bolniku najbolj uspešno domače zdravilo. Potrudi se, da boš poznala domača zdravila! Preko poletja si jih pripravi, da jih boš imela po zimi.

Dobra gospodinja zna varčevati tudi pri obleki. To varčevanje se kaže pa v tem, da zna pravilno ravnati z obleko. Koliko obleke se po nepotrebnem pokvari, ker se je pravočasno ne osnaži, ker se je pravočasno ne zakrpa, se je pravočasno in pravilno ne opere!

Isto velja tudi za posodo. Koliko je gre v nič, ker se ni ravnalo s posodo tako, kakor bi bilo treba! Namizno orodje zarjavi in razpada, zmetano v kak predal. Razne kuhinjske priprave se uničijo z nepravilnim ravnanjem.

Varčevanje pa ne obstoja samo le v tem, da se obstoječe ohranja, ampak tudi v tem, da se iz malenkosti zna še tudi kaj prigospodinjiti. Ne le, kar radiš doma, tudi to, kar lahko od tega unovčiš, to je tvoje delo, tvoja skrb!

Naše gospodinjice so v splošnem zelo varčne, sicer bi itak zelo slabo izgledalo v naših hišah. Tudi s tem, da smo danes o tem pisali, nismo hoteli našim vrlim gospodinjicam očitati, da niso varčne, pač pa smo jih hoteli le podkrepiti v zavesti, da varčna gospodinja mnogo pripomore k blagostanju v hiši. Čim več bo v tem oziru izobrazbe, tem bolje bo tudi za naše domove.

Zračite stanovanja! Našla sem hiše, kjer celo poletje ne odpro oken. Imajo zadelane in pravijo, da itak imajo pri hiši dovolj čistega zraka. Toda v hišah imamo večkrat zelo neprijeten duh po vlažnosti, po plesnivosti in ne vem še po čem. Ta vzduh preide tudi v obleko in ta se zaradi tega kvari. V slabem sobnem zraku se navadno spi in tedaj, ko človek res nemoteno vdihava zrak prav na globoko, ima na razpolago slab zrak. Ali se vam nič čudno ne zdi, da v naših sicer tako zdravih krajih imamo na deželi tolike jetike? Zračite stanovanja, prezračite posteljnino,

spijte v čistem zraku, da boste vsi skupaj zdravi!

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 1. avgusta so pripeljali špeharji 25 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 15, špeh po 13—15 Din. Kmetje so pripeljali 14 voz sena po 60—90, 7 slame po 60 Din. Na trgu je bilo 5 voz kumarč po 1—3, 1 zeljna glava po 2—3 Din. Pšenica 2, rž 1.50, ječmen 1.25, oves 1.25, kuruza 1.50, proso 2.50, ajda 1.50, fižol 2, luščeni grah 10—12 Din. Kokoš 30 do 45, piščanci 20—60, raca 15—25, gos 35—50, puran 40—55, domači zajec 6—30 Din. Buče komad 1.50—2, gobe 1—2, maline 5—6, grozdje 10—12, marelice 24, hruške 3—7, jabolka 4—6, breskve 12—16 Din. Mleko 2—3, smetana 12 do 14, surovo maslu 30—36 Din. Jajca 0.75—1, med 12—20 Din.

Mariborski živinski sejem dne 28. VII. 1931. Prignanih je bilo 24 konj, 15 bikov, 319 volov, 381 krav in 23 telet, skupaj 762 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4.50 do 5.75 Din, poldebili voli od 3.50 do 4 Din, plemenski voli od 3 do 3.50 Din, biki za klanje od 3.50 do 5 Din, klavne krave debele od 3 do 5 Din, plemenske krave od 2.25 do 2.75 Din, krave za klobasarje od 1.75 do 2.75 Din, molzne krave od 3 do 4 Din, breje krave od 3 do 4 Din, mlada živina od 3 do 4 Din, teleta 6 Din. Prodanih je bilo 340 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 80 komadov, v Italijo pa 54 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 31. VII. 1931. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 144 prašičev, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 50 do 80 Din, 7 do 9 tednov stari 90 do 130 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 220 Din, 5 do 7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8 do 10 mesecev stari 420 do 500 Din, 1 leto stari 600 do 700 Din, 1 kg žive teže 6 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 99 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 14 do 16 Din, II. vrste od 10 do 12 Din, meso od bikov, krav in telic od 6 do

8 Din, teleče meso I. vrste od 18 do 25 Din, II. vrste od 8 do 16 Din, svinjsko meso sveže od 12 do 24 Din.

Upori in kolhozi v Rusiji.

Boljševiki obešajo vse na veliki zvon — silno se bahajo, če so storili kaj novega. Amerikanci, Angleži in drugi narodi so tudi ustvarili imenitna dela, a o njih bahanju ničesar ne vemo. V poslednjem času gre po listih vest o največji električni centrali, ki jo gradijo boljševiki na Dnjepru. Baje bode voda padala 35 metrov globoko ter bo gnala devet turbin, vsaka po 85.000 konjskih sil. Toda elektrarna še ne bode kmalu gotova, tudi tovarne, kjer se bo ta sila izrabljala, po večini še ne stoje. In kje se bo vzela denar za to silno podjetje? Gotovo bodo letos sovjeti prodajali svoje pridelke v inozemstvo pod ceno, da bodo dobili potreben denar. Ljudstvo bo še naprej boso, golo in gladno za to, ker sovjeti trošijo denar le za svoja velika podjetja. Zato ni čudno, če se po Rusiji pojavljajo upori in atentati.

»Kavkazsky kazak« poroča, kako so boljševiki zatrli upor na severnem Kavkazu. Kazaki so se uprli v obrečju rek Kuban in Terek in tudi v drugih krajih in sicer vsled nasilne kolektivizacije in vsled odredbe sovjetske oblasti, da se kazaki morajo preseliti na sever in v srednjo Rusijo. Število upornih kazakov je znašalo okrog 30 tisoč. Skrivali so se v gozdovih in na gosto zaraščenih otokih v spodnjem teku reke Kuban. Boljševiki njihovih skrivališč dolgo niso mogli izslediti. Ko so jih pa našli, so poslali iz Moskve aeroplane, kateri so kazačja šotorišča z bombami naravnost zasipali ter jih morili z udušljivimi plini. Strašni veter je odnašal udušljive pline tudi še v druge kraje, kjer so umrli mnogi nedolžni prebivalci, ki se upora niso udeležili. Poginilo je tudi mnogo živine in reka Kuban neprestano meče na breg

Vprašali so petelina:
Čemu pogleduješ v zrak, ko piješ vodo?
— Zato, ker orel in jastreb gledata na zemljo.

Umazan robec.

Gospa: »Ampak, vi vendar z žepnim robcem brišete posodo!«
— Kuharica: »Nič zato, gospa, saj je že itak umazan!«

Neki kaznjenc,

ki je bil na smrt obsojen, tudi v ječi ni izgubil dobre volje. Stražnik mu je nekega dne povedal, da bo drugo jutro ob šestih »bešen. — »Nemogoče«, je odvrnil kaznjenc, »jaz noben dan ne vstanem pred polnoce.«

Rožmarin.

Še nekoga je iznenadila za celo življenje Guzajeva tolovajska smrt — kmečko nedolžno Amovno Barbko.

Njenega Francija ni bilo že nekaj dni v obiske, vendar to je ni skrbelo, saj se je odpravljala na odhod preko morja in so ga klicali selitveni opravki nenadoma kam dalje, da res ni imel niti časa, da bi jo bil obvestil, kje se mudi in kaj počne. Slišala je usodepolnega dne k mirnemu mlinu ob Bistrici strele, pa sta bila z očetom enoglasnega mnenja: »Graščinski lovijo in tako bo šlo celi teden.«

Šele v nedeljo, ko je prišla do cerkve, se je čudila, da je pred službo božjo zbrana cela fara na pokopališču. Moški so kazali z rokami na sveži grob ob zidu, ženske so stale v posameznih gruclah od daleč. Nikdo ni govoril na glas, vsi so le šepetali, ker mirodvor je svet kraj. Ko je hotela tudi ona zadostiti radovednosti in si razložiti to nenavadno zbranje, so jej naredili vsi prostor, kakor bi bil stopil na pokopališče sam

g. kozjanski dekan. Stala je že na sredini za večni počitek blagoslovljene zemlje, še šepet je potihnil med farani, pogledi moških in žensk so bili uprti v njo. Ozirajoči se okrog in molče vprašujoči od kod in zakaj ta tajinstvena tišina, jej je priletel v uho vkljub šušljanju oni zlobni: »Ravbarjeva niti ne ve, da so njenega ustrelili in pokopali za zidom, kamor pač spada razbojnik!«

Pri vdaru teh besed se jej je zavrtelo v glavi, vendar zmagala je njena močna, da, silna dekliška narava. Premagala se je in odšla molče povešenih oči iz sredine župljanov, kamor ni več spadala, bila je »ravbarjeva.«

Obiskala je samotni grob v pondeljek proti večeru, ko je ni motil nikdo. Govorila je dolgo z ljubim pod grudo, ki jej je nakopal z odkrito ljubeznijo sramoto ter izobčenje iz poštene človeške družbe do smrti. Ni mu očitala, on ni bil kriv, zakrivila je to prokletstvo ljubezen, ki je sojena enemu tako, drugemu drugače! Ona ni niti prav pla iz ljubezenske čaše in že je bila

mrtva trupla kazakov. Ves kraj je polgan in v bogatem ozemlju reke Kuban bo vladal glad. Ta krvavi, nečloveški obračun z kazaki je razburil vso Rusijo.

Isti list poroča, da so uporniki na severnem Kavkazu v zadnjem času izvršili 22 napadov na sovjetske zavode, na pošte in na posamezne osebe.

V Jekaterinodar (zdaj Krasnodar) so bili v štab četrte divizije postavljeni štirje pekleni stroji. Pri eksploziji je bilo usmrčenih 120 oseb, med njimi 7 višjih častnikov. Krivcev seveda niso našli.

Sila rodi odpor. Boljševiki so ljudstvu obljubovali raj, a prinesli so mu pekel. Ljudstvo je razočarano in siromašno; vzeto mu je premoženje, vzeta družinska sreča. Ničesar nima več za izgubiti, zato je obupano in v obupu gre človek v boj na življenje in smrt.

Stalin je na nekem shodu v Moskvi poročal, da bo letos kolektivizacija po večini končana. Torej bo kmet v dejanju postal delavec, popolnoma odvisen od boljševiške milosti. Toda čudne razmere vladajo v nekaterih kolhozih. O takem slučaju poroča »Vozroždenie« v eni zadnjih števil: »Pred 7 leti so bili pregnani komunisti iz Estonije. Ti so osnovali pri kraju Vrudi kolhoz z imenom komunista Tompa, ki je bil ustreljen v Estoniji. Ves živi in mrtvi inventar so vzeli na dolg. Kolhozniki — sami bivši tovarniški delavci — niso imeli pojma o poljedelskem delu. Začeli so bežati iz kolhoza, eden za drugim. In čez nekaj let ni bilo v kolhozu nobenega izmed prvotnih ustanoviteljev. Tedaj so oblasti prignale iz nekega vzgojnega doma 35 fantov od 16 do 17 let.

Vsi živijo v skupnem prostoru; spijo na deskah, postlanih s slamo. Hrana je slaba; pol funta kruha na dan, malo ribe, redke juhe in zvečer čaj. Hodijo strgani. Denarja ni, kdor prestopi mejo kolhoza, pride pred sodišče — tako poroča list »Vozroždenie«.

Zato ni čudno, da kolhozi niso pri ruskem ljudstvu v dobrem imenu. Na

Kavkazu pojejo naslednjo pesem, ki bi se dobesedno prestavljena v slovenskem jeziku približno takole glasila:

Dobro se v kolhozu živi,
Eden dela — sedem jih leži.
Trebuh gol, bosa petka,
Da izvrši se »pjatiletka«;
Ne bojim se mraza,
Ne bojim se hlada,
Bojim se iti v kolhoz,
Da poginil bi od glada.

A. K.

DEKLIŠKI TABOR V ČRENŠOVCIH.

V nedeljo po prazniku Marijinega Vnebovzetja, 16. avgusta, bodo v rle mladenke iz celega Pomurja kot vdane Marijine hčere proslavile 1500letni jubilej preglasitve Marije kot Matere božje na efeškem cerkvenem zboru. V to svrhu bodo pohitele v Črenšovce, kjer bo ob 10. uri cerkveni govor pred. g. kanonika Časla, škof. voditelja Marijinih družb. Na zborovanju izven cerkve bo predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec tolmačil smernice sedobne deklške prosvete. — Dekleta Slovenske krajine, udležite se tega tabora, ki je v prvi vrsti namenjen vam! Tudi dekleta sosednih štajerskih župnij, pošljite svoje zastopnice svojim prekmurkim sestram v poset. Naj bo ta tabor dostojen svojega visokega namena!

DEKLIŠKIM ORGANIZACIJAM V POSAVJU!

Zadnje nedeljo meseca avgusta, 30. avgusta, bodo dekleta iz celega našega lepega Posavja se zbrala v Rajhenburgu na svojem deklškem taboru. Namen je proslava 1500letnega jubileja efeškega cerkvenega zbora in pobuda za prosvetno delo med deklško mladino. Govorila bosta pred. g. kanonik Časl in predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec. Krščanske deklške organizacije, pripravite dobro ta shod!

FANTOVSKI TABOR V VOJNIKU.

9. avgusta se vrši v Vojniku velik fantovski tabor za dekanijo Nova cerkev ter sosednje župnije Celje, Teharje, Sv. Jurij ob južni železnici, Dramlje, Špitalič, Konjice, Zreče, Stranice in Gornjo Prihovo. Spored: Ob 10. uri služba božja v župni cerkvi. Po svetem opravilu v pesojilniški dvorani fantovski tabor. Glavna govornika sta dr. Basaj in dr. Vatovec, zastopnika mariborske Prosvetne zveze. Iz vsake župnije ima po en fant kratek pozdravni govor. Pohitimo vsi 9. avgusta polnoštevilno v Vojnik, kamor nas vabi mariborska Prosvetna zveza!

Sv. Peter pri Mariboru. Zadnje nedeljo v avgustu, to je 30. t. m. se vrši na Gorci pri Št. Petru fantovski tabor. Bo to praznik slovenske mladine iz Slovenskih goric in Dravskega polja. Pa vabljeni so fantje tudi od drugod. Pokažite fantje, da ste ostali to, kar so bili vaši predniki, da dedščine prednikov niste zapravili, temveč ohranili, da vam je vera očetov in jezik materin še vedno sveta, ljuba in draga, da je slovenska mladina verna in katališka in da bo takšna tudi zanaprej ostala. Natančen spored praznika slovenskih fantov se še objavi. — Dekliška Marijina družba priredi eno izmed prihodnjih nedelj izlet k Sv. Barbari v Slov. gor. k tamošnji posestrini Marijini družbi, ki jim pa bo izlet vrnila na Marlo gospojnico, 8. septembra, ko je pri nas običajen romarski shod pri M. B. na Gorci.

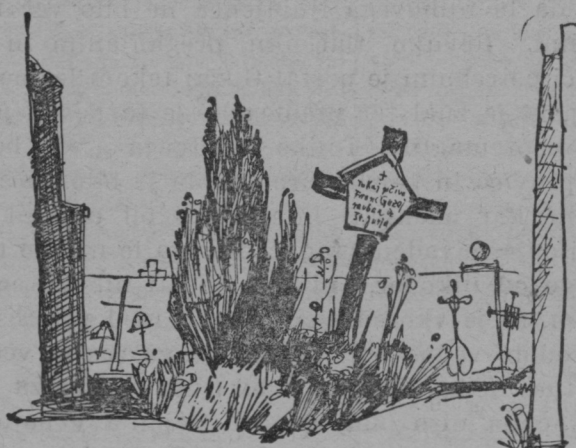
Prosvetno društvo v Sv. Vidu pri Ptujju na znanja, da se je otvorila na novo urejena in mnogo pomnožena knjižnica, ki je odprta vsako nedeljo. Na novo se odpre tudi čitalnica, v kateri bo vsakdo lahko dobil na razpolago vse važnejše časopise in revije. Čitalnica je odprta vsako nedeljo in praznik ves dan. Prijatelji in člani, poslužujte se knjižnice in čitalnice! — Mlado gasilno društvo v Jurovcih pripravlja lepo igro in petje.

Pasijenske igre na Polzeli. Kakor lansko leto v avgustu priredi tudi letos Katoliško prosvetno društvo na Polzeli »Pasijon«, in sicer dne 14. avgusta ob 8. uri zvečer, dne 15. in 16. avgusta pa ob treh popoldne.

★

otrovana s pečatom »ravbarjeva«, ki jo bo zaklepal do groba v kletko sramote in odljudenosti! Vsega tega se je zavedala Barbka ob svežem grobu onega, ki je bil prvi in zadnji zapisan v njenem deklškem srcu. V znak, da bo njena zvestoba do edinega, kateremu je prisegla ljubezen tudi tedaj, ko je vedela, da je izmeček človeštva, stalna, je vsadila na sveži grob grm rožmarina . . . Po tej zaobljubi je omagalo njeno srce, zahtevalo je izstopa v solzah in tolažbo v molitvi za rajnega . . . Pozno se je vrnila s pokopališča, vračala se je nanj pogosto ob samotnih večerih, ko je zalivala rožmarin, od katerega je odnesel Francelj vršič pri njunem prvem srečanju. Vsako zimo je presadila grmič v lonec in ga negovala doma za zopetno pomlad, dokler je živel.

Rožmarinovega grma na Guzajevem samotnem grobu ob zidu na prevorskem pokopališču s čudnim napisom na lesenem križu se ni pri taknil nikdo razen Amonove Barbke, bil je to skozi desetletja — »ravbarjev rožmarin«.

Ravbarjev rožmarin!

X. poglavje.

Kaj pripoveduje o Guzaju danes priprosti narod.

Ko se je raznesla vest o Guzajevi smrti od žandarske krogle, so bili eni veseli ter rajali; drugi žalostni in potrti ter sploh niti verjeli ni-

Pred šolo.

Nadzornik: »Ovadili so vas, da nikdar ne molite pred šolo!« — Učitelj: »Res! Nikdar pred šolo, pač pa vselej v šoli!«

Gospa:

»Mina, ti tu mirno čitate knjigo, otrok se pa že cele pol ure dere!« — Služkinja Mina: »O, gospa, mene to prav nič ne moti, sem vajena otroškemu vpitju.«

Poziv.

»Izginila mi je denarnica s 40 dinarji. Najditelj ali tat se iskreno prosi, da se, če že noče vrniti denarja, javno izjavi, da denarja nisem jaz zapravil, kakor trdi moja žena. — Zajec.«

Izraba solčnih žarkov.

Londonsko časopisje javlja, da se je posrečilo ruskemu fiziku prof. Joffeju, ki se mudi začasno na mednarodnem kongresu za zgodovino znanosti in tehnike v Londonu, da je pognal s pomočjo solčnih žarkov motorje.

V zadnjih letih je bilo več tozadevnih načrtov napovedanih, ki so se pa izkazali v praksi neizvedljivi ali sploh brez vrednosti. Najlažja rešitev uganke glede uporabe solčnih žarkov bi bila pač v vpostavitvi velike naprave iz ogledal, ki bi se sukala po legi solnca na nebu in osredotočala tekem celega dneva solčne žarke, na ta način zajeta moč (sila) toplote bi se morala prenesti na parne kotle. Take naprave so mogoče edine le v najbolj vročih (tropskih) krajih, kjer bi bil lahko solčni motor neprestano vse dni v obratu. V pokrajinah z milejšim podnebjem ta naprava ne bi bila umestna, ker bi moral motor ob oblačnih in deževnih dnevih mirno počivati.

Ke so se enkrat povzpeli tako daleč, da je mogoče silo luči pretvoriti v električni tok, so se obrnila raziskovanja učenjakov v čisto drugo smer.

Berlinski inženjer Lange je pustil že pred meseci patentirati od njega izumljen aparat, ki je res sposoben, da ustvarja električno silo iz solčnih žarkov. Genialna sila te naprave — takozvanega solčnega motorja — je tako malenkostna, da jo je smatrati le samo za igračo. Mogoče, da se je podal nemški profesor na isto pot, da je skušal rešiti zagonetko solčnega motorja ne s pomočjo solčne vročine, ampak — solčne svetlobe.

Solnce izžareva v vsaki sekundi v vesoljni nebesni prostor silo, ki odgovarja približno 600.000 trilijonom konjskih sil. Ako vzamemo, da pride na našo zemljo le en milijardstel te moči, bi vendar zadostovala iznajdba gospodarsko uporabljivega solčnega motorja, da bi preskrbela zemljo s povsem

novi in dosedaj neizrabljeno silo. Tozadevna iznajdba bi bila ena največjih in bi povzročila popoln preobrat glede gospodarskega ustroja sveta.

★

Razbor pri Slovenjgradcu. Poročila sta se v Razboru pri Slovenjgradcu Pačnik Ana, hči uglednega posestnika, po domače Šašeljna v Spodnjem Razboru, in Perše Anton, posestnik pri Sv. Duhu v Podgorju. Mlademu paru želimo mnogo sreče in veselja v zakonskem stanu!

Št. Peter pri Mariboru. Po večmesečni boleznini je umrl na domu svojih starišev Vinko Krajnc, star 29 let. Umrl je bil miren, marljiv in zvest delavec. Dolgo dobo let je bil v službi veleposestva Eltz v Celestrini. N. v m. p.! — Pogreb rajnega Repina Gašparja, viničarja v Hrenci, je pokazal, kako priljubljen je bil ta dobri mož. Na domu in na pokopališču so mu zapeli pevci gazljive žalostinke, gospod župnik pa mu je govoril poslednje slovo. Naj še bo omenjeno, da je bil Repina dolgoleten naročnik »Slov. Gospodarja«, katerega je vedno rad prebiral. Naj v miru spi pri Materi božji na Gorci. — V tukajšnji občini je nekaj ljudi, ki imajo vedne spore z viničarji in razprave pri občini. Prav je, da se zahteva pošteno delo, pa pošteno delo je tudi vredno poštenega plačila! Pritrgovati za služek, danih obljub ne izpolniti, pa je greh. Tako misli vsak pameten in pošten kmet. In kakor bi bilo nesmiselno, radi par slabih in nevednih viničarjev vse slabo soditi, tako tudi ni prav, če bi kdo hotel posestnike in vinogradnike vse metati v en koš. — Deputaciji, ki se je zglasila pri g. banu Dravske banovine, ki je sestojala iz štirih članov obč. odbora in ki je posredovala radi nadaljevanja gradbe nove okrajne ceste Nebova—Ložane, se je povedalo, da je zadeva v teku in redu in da se bo v najkrajšem času pričelo z nadaljevanjem.

Sv. Marjeta ob Peszcol. Par novic vendar moramo na kratko dati zvedeti našim oddaljenim čitalcem. Meseca maja so igrali pri nas Barbarčani igro »Namišljeni boltniki« dobro in pri lepi udeležbi. — Pozneje smo ene nedeljo slišali priznanega strokovnjaka gosp. Pušenjaka govoriti o vodnih zadrugah. — Tudi g. inšpektor Zupanc nas je posetil in nam v pravi luči pokazal dobre in slabe strani naše živinoreje z ozirom na sodobno gospodarsko krizo. — Predzadnjo nedeljo v juniju so učenci priredili »Materinski dan« ter nas s svojimi nastopi, zlasti od šole se poslavljajoči učenec Sormanov Franček, ganili do solz. Da, da! Več spoštovanja in ljubezni do naših mater, pa bo mladina boljša in svet srečnejši! Več lepega, plemenitega in iskreno vernega, ne le na jeziku, ampak v naša srca, in lažje bomo prenašali težke sedanje dni! — Tudi na Vidov dan so nas šolariki in odrasli pevci, igralci ter sploh nastopajoči presenečili z obširno, lepo, krasno proslavo. — Dne 16. julija je v mariborski bolnici umrl naš dobri znanec Antona Dolamič. Doma je bil iz Cveta pri Ljutomeru, se po vojni tu poročil ter zapuščal ženo in 1 hčerko. Bil je naš dober sosed, zelo narodno zaveden mož, katerega je komaj v 36. letu svoje starosti po dolgem dveletnem trpljenju položila v prerani grob jetika. Svetila mu večna luč! — Skoraj sram nas je poročati, da je pri našem letošnjem žegnanju dne 26. m. m. zopet prišlo do pretepa, katerega so slično kakor lani povzročili fantje, izven naše fare doma. Domači fantje! Proč od takih družb in ne bo vas bolela glava, pač pa boste lahko rekli: Smo fantje s fara, a ne pijanci in pretepači!

Sv. Barbara v Slov. ger. Silna gospodarska kriza se čuti pri našem ljudstvu, živina nima cene, ljudstvo si pomaga z domačim zakolom in razprodajo mesa po 8 Din 1 kg. Vino se prodaja po vinotočih po 8 Din, jabolčnik pa po 3 Din. Vse se vprašuje, s čim bo ljudstvo plačevalo davke in poravnalo tekoče stroške. Tukajšnja Agrarna zadruga se je z vlogami obrnila na pristojno mesto za dodelitev gozdov in travnikov našemu ljudstvu. — V nedeljo dne 9. avgusta se bo vršila pomenljiva svečanost pri nas. Ta dan bomo imeli prav-

Spominček.

Prvi deček: »Oče mi je prinesel s potovanja čašo z napisom: Sarajevo.«

Drugi deček: »Jaz pa sem dobil od mame nožek z napisom: Split.«

Tretji deček: »Nam pa je prinesel oče lani dve žlici z napisom: Hotel Imperial.«

Tudi vprašanje.

Janezek v šoli: »Gospod katehet, ali je lahko kdo kaznovan za kaj takega, kar ni naredil?«

Katehet: »To pa ni mogoče.«

Janezek: »Mene pa je gospod učitelj kaznoval, ker nisem naredil naloge.«

so, da bi njihovega ljubljenca ne bilo več med živimi. Revnim, tlačnim, preganjanim in pomoči potrebnim je postal Guzaj tekem let nekaj bog, ki je znal ter premogel vse in povrh je še bil nepremagljiv. Todiko izrednega glede borbe za pravico in pomoč siromakom je bilo slišati o njem, kar naenkrat bi mu naj bil upihnil luč življenja navaden žandar! Ker ga le ni bilo tako dolgo od nikoder, ni bilo slišati nič novega o njem, se je vkoreninjevala tudi med priprostim narodom vedno bolj zavest, da ga res ni več in ga tudi ne bo. Sčasom je bil Guzaj mrtev za vse; pokopana niso bila njegova dejanja v boju za pravico z gospodo in bogataši. Tolovajeva spretnost v napadih, pri tatvini ter ropu je v ustnem izročilu vedno bolj rasla, dokler ni zaplesala v bajke nemogočega, ki še kroži danes od ust do ust priprostega človeka. Stara mati, ki je še poznala osebno roparskega glavarja, ali vsaj slišala o njegovih resničnih dejanjih, je vpletala po večerih na ognjiščih sedečim vnukom v Guzajeve povesti čudesa moči, drznosti ter junaštva. Na ta način je bil povzdignjen navaden repar v pra-

vega narodnega junaka, ki je moral umreti v nekončanem boju za pravice revežev.

Iz današnjih storij o Guzaju in njegovem delovanju je težko razbrati jedro resnice. Za vzgled hočemo navesti nekaj teh pripovedk, ki so se rodili ob ognjiščih, na prejah ter furežih.

Ljudje priznavajo, da je bil Guzaj brezbožnež, ki ni dal veliko na cerkev ter duhovščino. Verjel je pa v Boga in njegove sv. zakramente. Nekoč, predno se je podal v boj za pravo naroda, je pristopil k mizi Gospodovi. Ko mu je položil duhovnik sv. hostijo na jezik, je ni povžil, ampak jo je odpihnil z jezika v molitvenik. Zunaj cerkve si je prerezal na desnici kožo in porinil sv. hostijo pod njo ter pustil, da je rana zopet zacelila. Hostija pod kožo mu je podeljevala moč, da so se mu odprla še tako trdno ter varno zaklenjena vrata, če se jih je le dotaknil z desnico.

(Konec prih.)

Širite „Slov. Gospodarja“!

zaprav dve svečanosti. Prva je blagoslovitev nove cerkvene hiše za orožniško postajo, pošto in trgovino, katera stoji zraven cerkve in je lepa stavba ter bo kras in ponos Sv. Barbare. Veliko je bilo treba skrbi, posvetovanj in izdatkov ter truda, a vse bo pozabljeno pri pogledu na lepo hišo. Druga svečanost pa se tiče našega vlč. g. župnika Josipa Potočnika, moža energije in dela, ki praznuje 20letnico mašniškega posvečenja. Ob tej priliki želimo vsi prijatelji in farani, da učaka naš gospod jubilant biserno in železno jubilejno svečanost tukaj na lepem hribu barbarškem! Kakšnih 13 let prebiva vlč. g. župnik pri nas in pozna se povsod njegovo tiho in vztrajno delo. Cerkev, posojilnica, društvena dvorana, vse to in še marsikaj drugega pričuje o njegovem plodonosnem delovanju.

Ptujska gora. Kruta smrt je iztrgala iz rok mlade žene njenega moža Pepeka Godeca iz Stogovec. V cvetu mladosti je bil, poln upanja in veselja in ljubezni do žene in malega sinčka Tončka. »Jaz moram umreti, Katica, še ti pridi za mano!« Tako je govoril svoji mladi ženi. Pomilovanja vredna družina, mlada vdova, komaj 20 let stara, in njen sinček eno leto in pol. Ne vemo ne ure ne dneva! Kličimo in spominjamo se pogosto Prešerna, ki pravi: »Dolgost življenja našega je kračka, kaj znancev je zasula že lepata!« Počivaj v miru, dragi Pepek!

Sv. Božensk v Slov. goricah. Zopet vlom v župnišče. V deževni noči od 28. na 29. julija so vlomili skozi okno v pisarno župnišča. Ker do denarja niso prišli, so pohrali drugo, kakor: en letni talar, en boljši klobuk in več cerkvenih predmetov kot posodica za sv. olja, cerkveni nabiralnik ter eno železno škrinjico z drobižem. Vsa škoda znaša nekaj nad 2000 dinarjev.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Grozilo je, da bi pri nas uničila vse strašna suša. Jesenske poljske rastline so se kar zvijale, sejanje ajde je pa bilo popolnoma nemogoče v ožgano zemljo. A vendar se nas je nebo usmiliilo s precejšnjo roso. Sedaj bi pa bila potrebna še druga! — Toda črni oblaki prinesejo s seboj poleg deževnih kapljic včasih tudi ognjeno streljo. Tako je udarilo v lepo Borkovo gosp. poslopje v Sovjaku in ogenj je vse do tal upepelil. Iz plamenov se je komaj rešil neki vinogradniški delavec, ki je spal na senu. Ravnotako so težko rešili gospodinjco z novorojenčkom. Odprite se, usmiljena srea in radodarne roke Jurjevčanov, nezavarovanemu siromaku-pogorelcu! — V soboto na Jakobovo je obhajal naš vlč. g. župnik in duh. svetnik Franc Štuhec 30letnico svojega mašništva. Zvečer so bobneli topiči, v nedeljo po slovesni sv. maši, ki jo je daroval jubilant sam in pri kateri je krasno pel domači mešani cerkveni pevski zbor, so se pa spoštovanemu g. župniku poklonile razne prosvetne, kulturne in cerkvene organizacije, ki se vse plodonosno razvijajo pod večšo roko jubilarntovo. Tako sta lepo deklamirali dve beleoblečeni deklici v imenu šole in Mar. vrtea ter jubilantu podarili krasne šopke; nato so mu čestitali in ga pozdravili obe Mar. družbi, dekl-

ški in fantovski krožek ter predsednik Bralnega društva, župani domače župnije ter še drugi jurjevški veljaki. Bog živi g. jubilanta še čilega pri Sv. Juriju vsaj do bisernega jubileja! — Mogoče pogrešate od nas poročila o društvenem delovanju. Pa ne spimo. Pripravljamo se namreč na opero »Darinko«, ki jo bomo proizvajali dne 23. avgusta, na dan slovesne blagoslovitve novopozidane Pergerjeve ute. Pridite okoličani poslušat naše blagodoneča grla!

Polenšak pri Ptuju. Imeli smo hudo sušo, pa je zdaj vendar prišel pohleven dež, brez vseh hudih pretreslajev in prask. — V pretekli noči nas je sredi noči plat velikega zvonu zbudil iz spanja in nam naznanil, da gori. V istem času pa smo že tudi zagledali velik plamen, ki je objel obsežno gospodarsko poslopje posestnika Alojzi Turšak v Polencih. Upepelil je celo gospodarsko poslopje in lani novo postavljeno prešo. Le sreči, da ni bilo vetra, in pridnemu gašenju sosedov in vaščanov se je zahvaliti, da ni pogorela tudi stanovanjska hiša, katere so se že tudi oprijeli ognjenji zublji. Pri tem je več neustrašenih gasilcev postavilo svoje življenje v nevarnost, ki so gasili res nadjunaško. Rešili so razun slame in krme vse. Žalostno pa je videti na pogorišču ožgano lepo sadno drevje, ki je vse uničeno. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Nesrečni pogorelec pa je vreden pomilovanja. Bog nas vseh varuj nesreče — ognja.

Polenšak. Lep, prav lep je bil pogreb zadnje nedelje, ko so belo oblečena dekleta nosila lepo belo krsto proti mirodvoru. Nesle so zemeljske ostanke tihe in mirne mladenke Micike Čuš iz Polenec. Pokojna je celo svoje življenje, skozi 25 let služila po raznih službah ter si s svojo pridnostjo in varčnostjo veliko prislužila, obenem pa si tudi nakopala težko bolezen, ki jo je zadnji čas hudo trpinčila in jo tudi v prerani grob položila. Nad vse lep je bil ta pogreb ob veliki udeležbi župljanov. V slovo so ji ob odprtem grobu zapeli naši pevci prav ganljivo žalostinko. — Tri dni za tem smo spremili na zadnji poti in položili k večnemu počitku ženico staro — eno izmed najstarejših — nad 80 let staro Marijo Visenjak iz Strmec — mater sinov, ki sta dva zvesta naročnika »Slovenskega Gospodarja« ter člana našega Katoliškega prosvetnega društva. Zadnji čas se je preselil iz solzne doline posestnik, nad 60 let stari Alojz Hojnik iz Polenšaka. — Sledil mu je tja med nebeške krilatec otrok Venč Šumenjak iz Polenec. In še enega moramo zapisati. Naglo, od kapi zadet je padel pod koso smrti vesel, zabaven godec — Jožef Petek iz Polenc. Marsikatera Anica in Micka ga bo pogrešala ob svojem godu. Šaljiv in dovtipen s harmoniko v roki, pošteno pesnico na ustih je rajniki s posebnim veseljem rad obiskaval svoje znance za god in bil daleč okoli znan in povsod dobrodošel. Vsem, ki so nas zapustili in spavajo tam na njivi božji, bodi zemljica lahka, duša pa naj uživa plačilo pri Bogu. Vsem preostalim in žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Vid nad Ptujem. Dne 24. julija je v Jurcu pri Muršku izbruhnil požar, ki je vpepelil vso njegovo hišo in gospodarsko poslopje. Pogorelo je tudi gospodarsko poslopje Fr. Purgu in da ne bi bili gasilci res pridni, bi bilo pogorelo več hiš. Majbolj žalostno pa je, da je bil Muršek tako nizko zavarovan, da si z varovalnico ne bo mogel nič pomagati. — 28. julija sta oče in sin Golob iz Šturmovca delala na travniku, ko se je kar naenkrat pooblačilo in je strela ubila oba vprčo matere, ki je vedrila pod klopom sena. Anton Golob in

njegov sin Viktor sta bila oba jako prijubljena in to je pričal tudi res žalosten pogreb, ki se ga je udeležila velika množica. — Pretekli teden nas je obiskala banska komisija radi regulacije Dravinje in Polskave, ki smo zanjo zaprosili ob priliki izročitve spomenice gospodu banu. Upamo, da se bo delo kmalu končalo in da bodo naši ljudje zraven kaj zadržani.

— V Jurovcu je umrla gospa Marija ... , soproga bivšega našega organista, sedaj na Polskavi. Naj počiva v miru! — Dolgotrajna suša je precej škodovala našemu polju. Trta pa kaže prav imenitno.

Gorajgrad. Menda mislite, dragi čitatelji »Slov. Gospodarja«, da tukaj v našem planinskem mestecu vse spi. Morda bi kdo sodil, da je res tako, ker se nikoli ne oglasimo v našem prijatelju »Slov. Gospodarju«. Veselega itak nimamo nič povedati. Imamo pa zato žalostne dogodke. Zadnji petek je umrla od kapi zadeta Pavlinova mati v Šokatu. Zjutraj je še prejela sv. zakramente v cerkvi, bila je videti popolnoma zdrava. Zvečer pa je že bila na mrtvaškem odru. Za njo žalujejo mož, trije sinovi in tri hčere. Pokopana je bila v nedeljo pri Sv. Magdalen. Naj v miru božjem počiva! — Težki časi so prišli. Kmetje ne morejo ničesar prodati, ker nimata živina in les nobene cene. Delavci so po večini vsi brez dela. V parni žagi, kjer je bilo precej delavcev zaposlenih, sedaj vse počiva. S strahom gledamo vsi v bodočnost. Tudi po gostilnah se pozna kriza, ker so zmiraj lepo prazne.

Šmarino ob Paki. Imenovan je velečastiti g. Karol Presker, župnik in duh. svetnik v Šmarinob ob Paki za dekana dekanije Braslovče. — Dne 28. jul. je med dežjem nastal v vzhodnem delu Velikega vrha, ki meji na Št. Andraž, silovit zračni vrtnec, ki je naredil veliko škode nekaj posestnikom. Podrl je mnogo drevja v sadonosnikih in gozdu, otresel sadja, prevračal naložene vozove in oškodoval druge pridelke. Najhuje je divjal v bližini hiše posestnika Glavnika, ki mu je bliževal in podrl veliko, staro hruško, ki je kljubovala že mnogim viharjem. — Dne 29. julija sta v tako imenovanem Penku trčila dva avtomobila. Prvi je bil iz Zagreba. V njem sta se dve gospe peljali poizvedovat za daljnimi sorodniki, ki stanujejo v Penku. Zraven šoferja se je vozil tudi domači g. kaplan Frid. Sternad, da je vodil družbo do iskane rodbine. Ko je ta avto vozil mimo žage g. Bizjaka iz Šmartnega, je privedel naproti z avtom neki stavbenik iz Feldbacha v Avstriji in na tamkajšnjem ostrem ovinku sta zavozila drug v drugega. Vsled hriba v ovinku in šumenja vode se niso slišali dani znaki, ko sta se pa videla v razdalji nekaj metrov, ni bilo več mogoče se izogniti. Le prisotnosti duha obeh vozačev se je zahvaliti, da ni bilo celo smrtne nesreče, temveč sta bila več ali manj poškodovana samo avtomobila, potniki, posebej štiri ženske, so pa prestali nekaj strahu.

Majšperg. Prostovoljno gasilno društvo v Majšpergu si je nabavilo v kratkem času obstoja moderno motorno brizgalno, ki jo namerava v nedeljo dne 9. avgusta pod pokroviteljstvom veleuglednih obitelji tovarnarjev Novak-Kubricht na slovesen način blagosloviti. Ob tej priliki se priredi veliko ljudsko slavlje. Na predvečer bo bakljada z umetnim ognjem, nasledni dan dne 9. avgusta pa blagoslovitev s službo božjo, ki bo darovana na prostem. Nato se vrši banket, popoldne pa bo velika ljudska veselica na slavnostnem prostoru načelnika g. Švaršnika. Opozorjamo na to slavnost gasilstvu naklonjeno prebivalstva

Pri slabosti je naravna »Franz Josefova« grenčica prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav miho učinkujoč način »Franz Josefova« vode, ki je zlasti prikladen za nežno rast ženskega telesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 15

bližnjih in daljnih krajev ter ga že sedaj vabimo čim v obilnejšem številu. Na pomoč!

Sladka gora. Kakor druga leta, se bode tudi letos dne 12., 13. in 14. avgusta proslavljala sladkogorska Marija. Zato procesije, le prihajajte, kakor navadno, in se udeležujte proslave. Romanje sicer sem ni lahko, vlaki in redni avtomobili ne vozijo do cerkve, zato pa mora biti bolj zaslužno. Sicer pa je s pojmom »romanje« natančno spojeno žrtvovanje.

Sv. Štefan pri Žusmu. Dne 23. julija ob 8. uri zjutraj je v Gospodu zaspal Ivan Kotnik, učitelj v pokoju, star 72 let. Služboval je kot začetnik pri Mariji Snežni od leta 1883 do leta 1885, potem je na lastno prošnjo bil premeščen v tukajšnjo občino, v kateri je bil tudi 46 let občinski tajnik. Bil je vzgleden vzgojitelj mladine, v svojih poslih napram vsakemu postrežljiv in prijazen. Zato so ga vsi čislali. Kako priljubljen je bil rajni, je pokazal njegov pogreb. Prišli so od blizu in daleč, da ga pospremito na zadnji poti. Pri odprtem grobu se je od rajnega poslovil domači gospod župnik, v imenu občinskega odbora g. Janez Koprivc in šolski upravitelj g. Krepek. Rajnemu pokojnemu gospodu Kotniku naj Bog stotero poplača njegova dela. Obitelji Kotnikovi naše iskreno sožalje. — Dne 27. julija je umrl Jožef Tojnko, po domače Friškov Jože, star 83 let. Bil je dober krovec in je do zadnega opravil kmečka dela, le dva dni je bil resno bolan. Zapušča žalujočo ženo. Večna luč naj mu svetli!

*

Angleški kralj in prvi avto.

V prvih letih po iznajdbi so veljali avtomobili kot nekaj nevarnega za mir in varnost človeškega rodu. V letih 1903 do 1904 so jih obče nazivali: »vražja vozila«. Ženske in otroci so se skrivali pri pogledu na drveči avto med krikom in jokom v hiše; konji na cestah so se plašili te novotarije in vozniki so preklinjali bežečega peklenščaka, ki je ogrožal cestni mir in red.

Izza prve dobe po uvedbi avtomobila v promet pred 30 leti pripovedujejo tudi o angleškem kralju smešen dogodek, ki nam slika mnenje tedajne angleške javnosti tudi na najvišjih mestih glede avtomobila.

Eden od ministrov angleške vlade si je kupil avto, na katerega je bil izredno ponosen. Kralj se je mudil v Balmoralu, minister, posestnik avtomobila, ne daleč proč. Sklenil je, da bo obiskal kralja z avtomobilom in ga počastil.

Kralj Edvard je bil baš pred gradom in je nadziral stražo, ko je bila občatišina prekinjena z ropotom, ki je bil za las podoben regljanju strojne puške. Nekaj trenutkov za tem se je prikazal voz, ki je stokal po hribu navzgor, puhal in suval. Prihajal je vedno bliže in je bil zavrt v oblake tako, da voznik ni mogel videti straže, ki je stala razvrščena v dve vrsti in bi se bil skoro zapeljal v prvo vrsto in jo podrl, predno je voz zaustavil.

»Kaj pa zlodeja je to?« se je na ves glas začudil angleški kralj. Iz oblakov, ki so se polagoma razblinili, se je prikazal kraljevi minister — bil je ves pokrit s prahom. »Bog iz nebes, sam peklenšček se je pripeljal v osebi mi-

nistra brez konj pred menel, je zaklinal kralj in ga je bilo težko prepričati, da ne gre za vruga, ampak za avtomobil!

*

Raznoterosti.

Ameriški poslanik odklonil dvoboj. Senzacija v budimpeštanskih diplomatskih krogih je vzbudil spopad, ki se je pripetil med ameriškim poslanikom Hodgmanom in nekim ogrskim vojvodom H. Borvin. Ameriški poslanik je priredil v nekem lokalu poslovilni večer pred svojim odhodom v Ameriko. Vojvoda si je privoščil zbadljive opazke o poslanikovih gostih. V odgovor mu je poslanik prismolil prav krepko ameriško buško v obraz. Ogorčeni vojvoda je bil užaljen v dno svoje plemenitaške duše in je pozval poslanika na dvoboj. Ta pa, doma iz demokratične Amerike, ne pozna te — srednjeveške neumnosti in jo je tudi enostavno odklonil.

»Večni ogenj« v mestu Moreni. Kakor poročajo rumunski listi, gori petrolejski vrec pri mestu Moreni v Rumuniji že dve leti z isto jakostjo. Najboljši inženirji in drugi strokovnjaki iz celega sveta se že poskušali ta ogenj z vsemi mogočimi sredstvi zadušiti, pa vsi poskusi so ostali popolnoma brezuspešni. Med drugim so poizkušali rov, iz katerega šviga plamen, pokriti z velikansko jekleno ploščo, a plošča se je v nekaj minutah raztopila kot svinec. Potem so izkopali betoni-ran podzemni predor, da bi se približali na ta način gorečemu rovu, toda predor je eksplodiral. Dalje so poskušali letalci metati na goreči rov bombe s plini, ki duše ogenj, toda zaradi silne vročine v višini so morali letalci metati bombe s take višine, da je večina bomb zgrešila svoj cilj. — Tudi bombardiranje rova s težkimi topovi je bilo brezuspešno. Zapogasitev ognja so razpisali končno visoke nagrade, ki pa tudi niso prinesle uspeha, tako da rov še danes gori.

Hrano izvažajo, ljudje pa gladujejo. Poročevalec nekega lista v Čikagu opisuje v svojem dopisu razmere v Vladivostoku, ruskem pristaniškem mestu ob kitajski meji. Mesto ima kakih 200.000 prebivalcev in nudi nazorno sliko sedanjega sovjetskega gospodarstva. V pristanišču se polnijo ladje z žitom, ki ga pošilja Rusija v inozemstvo, pol milje daleč pa sestradano prebivalstvo omedleva po cestah lakote. Večina ljudstva živi v skrajni revščini in tudi, ako ima kdo kaj ruskih rubljev, si ne more dosti za nje privoščiti, kajti večina restavracij in trgovin sprejema le tujezemsko valuto, in tudi s to je življenje neznosno drago. Tako stane 1 liter mleka 1 dolar, in vsako jajce 45 centov, funt surovega masla pa 8 dolarjev.

Dober dovtip. Ves Newyork je bil navdušen nad posrečenim poletom krog sveta, ki sta ga izvršila letalca Post in Gatty; le nekega cirkuškega igralca ni ta dogodek spravil niti najmanj iz svojega ravnotežja. »Kaj pa sta ven-

dar napravila tako imenitnega?« je dejal. »Saj sta vendar ravno tam, kjer sta bila pred tednom dni.«

*

Mariborska Prosvetna zveza na Brezjah.

Prosvetna zveza v Mariboru se je dostojno oddolžila 1500 letnemu jubileju efeškega cerkvenega zbora, ki zavzema velevažno mesto v zgodovini Marijinega češčenja. Vse večje prireditve njenih organizacij, zlasti okrožne in okrajne prireditve dekliških zvez v prijateljskem skladu z Marijinimi družbami, mladeniških zvez in fantovskih krožkov so bile posvečene temu visokemu namenu. Za celo področje Prosvetne zveze, ki obsega Štajersko, Koroško in Prekmurje, pa se je ta proslava vršila na Brezjah 3. in 4. avgusta. Štiritisoč članov naših organizacij iz področja mariborske Prosvetne zveze je te dni poromalo k Mariji Pomagaj na Brezjah. Agitacija se ni vršila, pa tudi ni bila potrebna, kratek poziv Prosvetne zveze je zadostoval, da je dvignil tisoče. Trije posebni vlaki so popeljali naše romarje na Otoče, veliko pa se jih je peljalo z rednimi vlaki. Od 2. ure zjutraj v pondeljek so bile v prelepi Marijini cerkvi sv. maše in naši požrtvalni gospodje duhovniki in č. g. patri frančiškani so od tega časa dalje spovedovali. Ob pol 5. uri zjutraj je imel preč. g. monsignor Vreže, navduševen in prisrčen pozdraven govor. Ob pol 10. uri je daroval slovesno sv. mašo. Ostale cerkvene govore so imeli priznani naši cerkveni govorniki gg. dekan Gomilšek in prof. Živortnik in prof. Richter. V pondeljek ob pol 11. uri je bilo po končanem cerkvenem opravilu prosvetno zborovanje zunaj cerkve. Predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec je v zvezi s proslavo efeškega jubileja poudarjal, kako je Marijino češčenje, ki ga goje naše prosvetne in vzgojne organizacije, vir svežega in čistega idealizma, brez kojega je človeško življenje skoro neznosno breme. Tega idealizma, ki je v gotovi meri potreben vsakemu človeku, v veliki meri zlasti mladini, je na svetu vedno manj; vedno bolj se umika iz sveta v zatočišča krščanske misli. V svetu pa se je razširilo ter zahrepenel po vladi materializem, ki zanika dušo, večnost in Boga. Po svojem bistvu je brezboštvo, po svojih učinkih pa nesreča in poguba v duhovnem in gmotnem oziru; to je dokazal v Rusiji, ki si jo je podjarmil in odkoder pošilja svoje pogubonosne odposlance v razne dele sveta. V zadnjem času jih hoče izkrcati zlasti v Španiji. Španski pesnik Calderon, ki spada v vrsto največjih svetovnih pesnikov in ki letos obhajamo 250 letnico njegove smrti, opisuje v eni svojih veličastnih pesmi, kako se poglavar hudobnih duhov vozi v črni ladji po svetovnem morju, hoteč se s svojimi pomagači izkrcati zdaj v tej zdaj v drugi državi. Obrambne skale na obrežju za- branjujejo, da njegova ladja ne more povsod pristati. Hudobija sili povsod na obal. Skala, ki odbija njene napadalne poskuse, je katoliška Cerkev in njene

organizacije. Naše organizacije so prekinjene s katoliškim duhom, z duhom resnice in pravice in zato jim mora biti povsod zajamčena pravica do obstanka in možnost dela in razvoja. Ob koncu svojega govora je dr. Hohnjec predložil naslednja dva z velikim navdušenjem sprejeta telegrama:

Apostolskemu nunciju nadškofu Pellegrinetti-ju, Beograd.

Prosvetna zveza v Mariboru je pri Materi božji na Brezjah, kamor je danes priromalo okoli 4000 njenih članov, svečano proslavila efeški jubilej ter iskreno prosila Boga, naj v svoji neskončni dobrotljivosti nakloni čast oltarja dvema sinovoma slovenskega naroda škofoma Slomšku in Baragi. Kot članica Katoliške akcije Vašo Prezvzišenost spoštljivo pozdravlja ter prosi, da blagovolite sporočiti Njegovi Svetosti papežu Piju XI. izjavo naše otroške udanosti, zvestobe in ljubezni z izrazom zahvale za vzgledno odločnost, s katero brani svobodo vesti in katoliške vzgoje in prosvete ter z zagotovilom, da ga bodo v tej sveti borbi spremljale naše molitve.

Predsednik:

Dr. Josip Hohnjec.

Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru, Beograd.

Danes 14 dni preteče 10 let, odkar Vaše Veličanstvo vlada kot kralj z državniško modrostjo in očetovsko skrbjo našo jugoslovansko državo. Tem povodom si Prosvetna zveza v Mariboru, zbrana z okoli 4000 udeleženci na svoji letni skupščini na Brezjah, dovoljuje sporočiti Vašemu Veličanstvu spoštljive in srčne čestitke z izrazom globoke udanosti in dejanske zvestobe.

Predsednik:

Dr. Josip Hohnjec.

Prosvetna zveza smatra za svojo dolžnost, da se zahvali vsem, ki so prispevali k temu, da je njeno letošnje romanje na Brezje tako lepo uspelo. Hvala vsem krajevnim činiteljem, ki so s podbudno besedo pripomogli k obilni udeležbi. Hvala zlasti g. ravnatelju Hrastelju, priznano-veščemu in spretnemu in tehničnemu voditelju, ki je težko delo izvršil z veliko požrtvovalnostjo v splošno zadovoljnost. Hvala njegovim pomagačem in rediteljem. Hvala g. Gašperiču ter članicam in članom »Maribora« za prekrasno petje. Zavest, da ste izvršili dobro delo v službi krščanskih organizacij, bodi vsem plačilo!

★

Grozen požar v Rušah.

V pondeljek, 3. avgusta ob 4. uri zjutraj je začelo goret v tovarni za dušik. Ogenj je nastal v sklad. za umetna gnojila in se razširil s strašno naglico čez celo skladišče. Na pomoč je prihitelo 140 gasilcev z 11 motorkami, ki so s težavo rešili del skladišča. Vsi prostori za karbid, dušik in deloma me-

šano gnojilo so uničeni, pločevinaste posode za umetna gnojila so popokole in umetna gnojila so začela goret. Škoda je velikanska, gotovo nad 10 milijonov Din. Uničeni so vsi stroji in okoli 1100 vagonov umetnega gnojila in karbida. Vročina okoli pogorišča je bila neznosna. Tračnice na železniških tirih okoli skladišč so se skrivile, kakor bi bile iz žice. Traverze, na katerih je sloanela streha skladačnice, so se skrivile in padale na tla. Požar je uničil večino skladišč umetnih gnojil in karbida, vendar bo obratovala tovarna v neomejenem obsegu naprej. Ostalo je na skladišču toliko materijala, da bo tovarna lahko zadovoljila vsa naročila in delavci ne bodo odpuščeni. Požar v Rušah je ena največjih nesreč na polju naše industrije.

Novčje.

Sijajno je uspela v Konjicah nedeljska evharistična prireditev, ki je bila velika manifestacija konjiške dekanije za Kristusa Kralja.

Eksplodija se je pripetila 2. avgusta okoli pol 22 ob vhodu na postajo Zemun—Novi grad v vlaku München—Zagreb—Beograd. Žrtev eksplozije sta postali dve osebi.

Hudo neurje nad Zagrebom in okolico. Dne 3. avgusta je besnelo nad Zagrebom in okolico hudo neurje s točo, ki je uničevala cele pol ure.

Katolinci na Španskem so glasovali v nedelejo za avtonomno ustavo z ogromno večino.

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Išče se zelo spreten viničar brez otrok s 5 delavnimi močmi za zelo dobro viničarijo. Naslov v upravi lista. 1189

Arondirano, 24 oralov vse v ravnini, dobičkonosno posestvo, ki nosi 40.000 Din letno, se proda radi družinskih razmer. Pojasnila daje Ivan Vezjak, Leskovec, p. Slovenska Bistrica. 1187

V bližini Maribora je na prodaj malo posestvo ter razne premičnine, vse pod zelo ugodnimi pogoji. Adresa pri upravi lista. 1186

Viničar s štirimi delavskimi močmi se sprejme. Nastop službe v jeseni. Pözl, Košaki, pošta Maribor. 1148

Deček 7 let star brez staršev, lepe postave in in zdrav se da za svojega. Peter Semenič, Grezovščak, Ljutomer. 1185

Sadje! Grozdje! Prvovrstno blago, kupuje »Vegetarija«. Ponudbe sprejema »Marstana«, posredovalnica posestev itd., Maribor, Koroška cesta 10. 1176

Mostin, moštova esenca za napravo zdrave domače pijače se dobi v drogeriji Kanc-Wolfram, Maribor, Slovenska ulica, 1035

GRAZER MESSE

od 29. avg. do 6. sept. 1931.

Razstava rjave živine

od 29. avg. do vključno 1. sept.

Razstava svinj

3. sept. do vključno 6. sept.

1179

Sadjerejci, vinogradniki! Ne odlagajte z nabavo prvovrstnih patentnih sadnih in grozdnih mlinov, katere naročate edino pri prvi strojni delavnici Matija Kozinc v Sevnici ob Savi. 1062

Proda se posestvo, 6 oralov zemlje pri sv. Benediktu v Slov. gor. — Prodano se tudi zase dva travnika. Več se izve v upravi lista. 1183

Dva dijaka sprejemem na stanovanje in hrano Dijaku gimnazijcu, 4. ali 5. šolcu dam stanovanje in zajutrek, kateri bi pomagal njegovemu sinu pri učenju, ki bo šel v II. razred gimnazije. Soba separata. Električna luč prosta. Ciril lovec, Glavni trg 4, Maribor. 1178

Mizarji pozor! Uporabljajte v Vaši delavnici samo mrzel lim, katerega ni treba kuhati, ampak se samo z mrzlo vodo zmeša, je za furniranje izvrsten! Cena 25 Din. Turin Josef, Celje, Prešernova ulica 10. Zahtevajte vzorec! 1180

Vinotoč

JERIC V POČEHOVI

toči mozlavec po 8 in rizling-silvanec po 11 Din. Prijateljsko pozdravlja in vabi svoje že od nekdaj zveste, kakor tudi vse nove goste.

ZAHVALA.

Ob nenadni in bridki izgubi našega ljubega soproga, brata, gospoda **Vincenca Kaučič** posestnika in gostilničarja

smo prejeli mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja, za katere izrekamo tem potom kakor tudi vsem onim, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti našo srčno zahvalo. Posebno še vsem darovalcem vencev.

Skorba, dne 30. julija 1931.

Zalujoča žena **Marija Kaučič**.

Za našo deco.

Čudoviti doživljaji starega zajca.

(Povesti ameriških črncev.)

Konec.

Teta Lija je še bolj kričala, stari Zeka pa je govoril sebi še naprej:

»Da, kakor da ne bi imel niti želodca več. Če me oči ne varajo, vidim tu lonec, v katerem je gotovo kaj takega, kar bi mi moglo napolniti želodec.«

Dvignil je pokrov, snedel vse, obrisal si z rokavom od površnika usta in rekel:

»Nikoli v življenju nisem bil tako razburjen kakor danes radi lepega in dolgega Lijinega repa. Gotovo se mi je zmešala pamet, ko sem prišel na streho tako dolg in lep rep...«

Nato se je stari Zeka okrenil in se je izgubil. Gotovo je tudi še istega dne na drugih krajih uganjal burke. Kar se tiče tete Lije, ki je bila za Zekom najbolj premetna žival, si je osvobodila svoj rep, a stari Zeka je bil že čez vse gore.

Teta Lija na mrtvaškem odru.

Teta Lija se je čutila tako razžaljena, tako ponižana, ker jo je stari Zeka prekanil, da je mislila noč in dan samo na to.

Ko je nekoč vsa nesrečna hodila po cesti, je srečala strica Volka.

Ko sta se vprašala po običaju: »Kako ti je? Kako je doma?«, je rekel stric Volk teti Liji:

»Vidi se mi, da pri tebi ni vse tako, kakor bi moralo biti.«

Teta Lija se je kazala povsem iznenadena in je zatrjevala, da je pri njej sigurno vse v redu. Začela se je šaliti in smejati, da bi bila videti bolj vesela. Pa stric Volk je imel dober nos, zato je obrnil pogovor tako, da sta začela govoriti o starem Zeki. Povedal ji je odkrito, da vsi govorijo samo o tem, kako jo je stari Zeka opeharil.

Ko sta se tako pomenkovala, je rekel stric Volk, da ve za način, kako priti staremu Zeki do glave.

»Kako? Povej!« je zahtevala takoj teta Lija. Stric Volk je menil, da bi se to izvedlo najbolje tedaj, če bi bilo mogoče spraviti starega Zeka v hišo. Teta Lija pa, ki je starega Zeka dolgo časa poznala, je rekla, da ga ni tako lahko dobiti na lim. Stric Volk ni odjenjal.

»Kako ga misliš spraviti na moj dom?« je vprašala teta Lija.

»Prevarila ga bova,« je trdil stric Volk. »Jaz bom to vse uredil, ti moraš seveda pomagati. Idi zdaj domov, leži v postelji, pa se delaj, kakor da bi bila mrtva. Niti besedice ne izgovori prej, nego pride stari Zeka, da te poljubi. Če si danes ne napraviva z njegovim mesom masne juhe, potem nikoli.«

Teti Liji je predlog ugajal. Takoj je nani pristala. Tekla je domov, stric Volk pa se je

napotil do starega Zeke. Potrka na vrata: tok! tok! tok!

»Kdo je?« je vprašal stari Zeka.

»Prijatelj!« je odgovoril stric Volk.

»Hm! Kjer je mnogo prijateljev, ni dosti obedov. Česa želiš?«

»Slabo novico prinašam, brat Zeka,« je rekel stric Volk.

»Slabe novice se povedo takoj,« je odgovoril stari Zeka ter se približal k vratom.

»Teta Lija nam je tega jutra umrla,« je povedal stric Volk.

»Kako to, da nimaš črne obleke?« je vprašal stari Zeka.

»Baš na potu sem, da jo oblečem,« je rekel stric Volk. »Med potoma sem prišel sem, da ti to javim. Ko sem bil pri teti Liji, sem jo že videl na mrtvaškem odru.«

Na te besede je odšel. Stari Zeka je rekel, se čehljaj za ušesi pa nazadnje odločil, da gre do tete Lije ter se na lastne oči uveri, jeli res mrtva.

Ko je došel do hiše, je vladala v njej tišina in mir. Prisluskoval je, nič se ni zgenilo. Odprl je vrata ter vstopil. Teta Lija je ležala na odru kakor mrtva.

Zdaj je začel stari Zeka sam s seboj govoriti:

»Nikogar ni, da bi tu sedel. Črne Vrane še ni, da bi pripravila pogreb. Morda je res umrla, morda ni. Pa res ni nikogar tu, niti strica Volka? Čeprav imam dosti dela, vendar bom tu malo posedel. Glej, res sliči mrliču, morda pa le ni mrtva. Dobro vem, če je kdo mrtev, navadno dvigne zadnje noge, pa zakliče: »Vaho!«

S tem je hotel stari Zeka pripraviti teto Lijo, da bi se izdala.

Pa teta Lija je ostala mrtva. Tedaj je začel stari Zeka še glasneje:

»To se mi čudno vidi. Teta Lija je mrtva, pa ne dela tega, kar delajo drugi mrličji. Oni navadno dvignejo zadnje noge in zakličejo: »Vaho!«

Nb, zdaj je zadel. Teta Lija je dvignila zadnje noge v zrak, pa zakliče: »Vaho!« ... A stari Zeka, ko to čuje, skoči na prosto ter odteče, kakor da bi ga podil vihar.

Iz česa je Bog ustvaril človeka.

Narod si pripoveduje, da Bog človeka ni ustvaril samo iz zemlje, nego iz sledečih sedmero stvari:

1. Meso je Bog napravil iz zemlje, ker njej najbolj sliči, mehko in razpadljivo je kakor ona.

2. Kostni so iz kamna, ker so trde kakor kamen in trajajo najdalje.

3. Kri je nastala iz morske vode. Dokler je mirna, naliči mirnemu morju, če se pa razburka, besni kakor besneči morskí valovi.

4. Lasje so ustvarjeni iz trave, ker kakor trava raste in pokriva zemljo, tako rastejo tudi lasje in pokrivajo človeško glavo.

5. Vid je od solnea, ker je človeku isto kakor solnce zemlji.

6. Možgani so od oblakov, ker so zaviti kakor oblaki, so nežni in obenem silni kakor oni.

7. Razum je ustvarjen od angeljskih misli, ker so dela razumnih in poštenih ljudi angeljska dela.

Tako pravi narod.

Ljubezniv sinko.

Družina je zbrana pri mizi. Mati: »Jožek, pojdi in zapri hitro vrata, ker vleče!« — Jožek (trmasto): »Ne, ne grem.« — Mati se razjezi: »Napravi, kar ti rečem, sicer boš tepen!« — Jožek: »Ne grem vrat zapirati.« — Ko mati vidi, da zgrda nič ne opravi, poskuša zlepa: »Pa kako si grd, Jožek! Le poglej: mati se ti bo prehladila po tvoji lastni krivdi. Če bi mi ti rekel: Mati, zebe me v noge, ker tako vleče, bi jaz takoj vstala in zaprla vrata.« — In Jožek naglo: »Mati, v noge me zebe, ker tako vleče.«

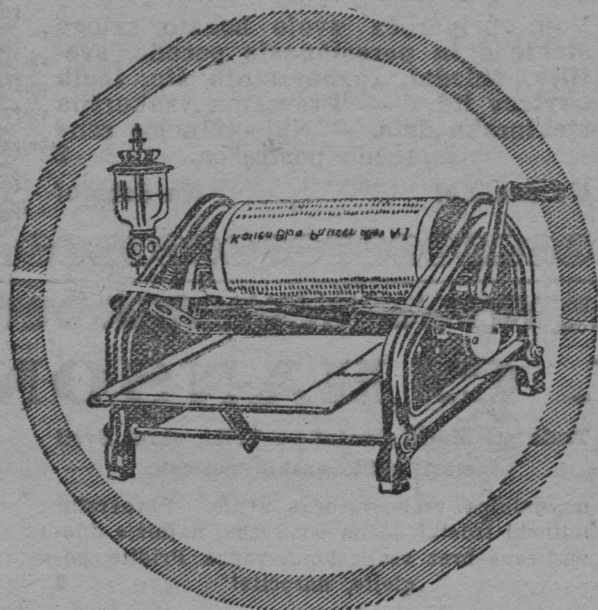
Senec in slama.

»Kakšen razloček je med senom in slamo?« — »Ne vem.« — »No, vidiš, kako si le neumnen; to ve že vsak vol.«

Posestvo 1½ joha, zidana hiša in gospodarskim poslopjem, 4 sobe, električna luč, voda v kuhinji, proda Ign. Jevšenak, Muta ob Dravi št. 53. 1150

Hranilnica in posojilnica v Črni, r. z. z n. z., vabi na svoj občni zbor dne 16. 8. ob dveh pop. v hran. prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in rač. pregledov. 2. Čitanje rev. poročila. 3. Odobritev bilance za leto 1931. 4. Volitev načelstva in rač. pregled. 5. Slučajnosti. Ako ob določeni uri ni zadostno število članov navzočih, se vrši pol ure pozneje II. občni zbor ob vsakem številu navzočih. — Načelstvo. 1171

ORMIG

aparatus za razmnoževanje brez matric in barve, vsak rokopis, strojepis, črtež, slike v štirih barvah na enkrat.

Važno za vse velike občine, pisarne za veletrgovine in podjetja, za denarne zavode, za društva itd. itd.

Zahtevajte ponudbo in brezplačno neobvezno predvajanje aparata! — Pišite na

TISKARNO SV. CIRILA V MARIBORU.

Predam lepo urejeno posestvo okrog 3 orlov, vinograd, gozd, 2 njivi, 3 poslopja, redi kravo. Naslov: Knaflič, Poljčane. 1174

Viničar, priden in pošten, brez otrok, eventualno samec, kateri je vajen dela v vinogradu in sadonosniku, se išče za leto 1932 na posestvo v bližini Slovenske Bistrice. Ponudbe pismeno na upravo lista. 1175

Učenec, zdrav, pošten, prijetne zunanosti, s primerno šolsko izobrazbo, iz krščanske hiše, se sprejme z vso oskrbo v trgovino z mešanim blagom v mestu. Ponudbe s prepisom spričeval na upravo lista pod »Pošten«. 1169

Malo posestvo s lišo in gosp. poslopjem v Sp. Dupleku se ugodno proda. Šabeder Fr., Sp. Duplek 69, pošta Vurberg. 1166

Predam malo posestvo z živimi in mrtvim inventarjem. Vpraša se pri Esih Rozi, Mestni vrh, Ptuj. 1173

Priden dijak se sprejme na celo oskrbo po nizki ceni. Maribor, Mlinska ulica 31, drugo dvorišče. 1165

Mizarski pomočnik si išče službe v mestu ali v bližini. Naslov v upravi lista. 1170

Zgodovina lavantinske škofije.

Znamenita knjiga, ki opisuje zgodovino naših krajev od leta 1228 do 1928, delo zgodovinarja dr. Fr. Kovačiča. Obseg knjige znaša 491 strani na izredno finem papirju ter 65 strani zgodovinskih slik na umetniškem tiskarskem papirju. Da si morejo knjigo omisliti tudi oni, ki ne morejo izdati veliko denarja za knjige, se je znižala cena od 150 Din

na Din 70.—.

Naročniki »Slovenskega Gospodarja«, kupite to velezanimivo knjigo!

Pišite po njo

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Ivan Kacin, tovarna harmonijev in cerkvenih orgel v Ljubljani, Tabor 6, sprejema popravila cerkvenih orgel in uglašanje po ugodnih cenah. Harmonije izdeluje od 2500 Din naprej. Petletna garancija. Zahtevajte cenike. Oddaja tudi na obroke! 1156

Šafer za sadne in vinske pridelke se sprejme takoj pri: A. Ussar, Zavrče (Verhovec). 1151

Vabilo na izredni občni zbor Gospodarske zadruga v Ormožu, r. z. z o. z., ki se bo vršil v nedeljo dne 16. avg., ob 9. uri dopoldne v mali dvorani Kletarske gostilne. Dnevni red: 1. Delni odpis deležev. 2. Sprememba pravil. Ako bi ta občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje v istem prostoru drug občni zbor, kateri je v smislu zadr. zakona sklepčen pri vsakem številu navzočih članov. — Načelstvo. 1168

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkviijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

198

150 do 300 Din dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstval. Za odgovor znamko! — Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307. 964

D E N A R

si prihranite. ako kupite sukno za moške obleke, volneno za ženske obleke, platno za vsa kovrstno perilo, svilene rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“
Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Gostilna, trgovina in trafika, vse dobrodocho, 20 minut izven Maribora, 10 oralov zemlje, travniki in gozd, vse v najboljšem stanju, z električno razsvetlavo in vodovodom, skupaj za 550.000 Din, prodam. Jernej Očka, Tezno pri Mariboru. 1139

Vajenca sprejme pekarna Francel, Maribor, Taborska ul. 16. 1145

Trgovska pomočnica, pridna, poštena in delavna, išče mesta v trgovini z mešanim blagom na deželi. Vajena tudi kuhe in hišnega dela. 1145

Vinčarja s štirimi delavnimi močmi, le z dobrimi spričevali, sprejemem na dobro viničarijo pri Mariboru. — Vprašati pri g. Jarcu, Maribor, Majstrova 5. 1133

Učenca sprejme Jakob Lorber, krojač, Maribor, Počehova 1. 1167

Lepo posestvo z vinogradom, zidano hišo, v lepem kraju, 8 min. od želez. postaje, primerno za obrtnika ali penzionista, se zaradi preselitve po ugodni prodaji. Poizve se v gostilni Iv. Cverlin, Meštince. 1177

Naznanilo.

Usnjarno Jos. Bleha v Aleksandrovi cesti 24 sem odkupil in jo opuščam, vse tam oddane kože v strojenje s dobijo za naprej pri

JOSIPU PIRICH
trgovina usnja in nakup surovih kož
Maribor, Aleksandrova cesta 21

Potrudil se bom vstreči, vsako predelavo in strojenje kož, kakor tudi nakup po najvišjih dnevnih cenah. Usnje, jermeni vsake vrste v zalogi. S solidno in ceno postrežbo si upam pridobiti naklonjenost slavnega občinstva. — Se priporočam! 571

Inserirajte!

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakoršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba. 2

Na drobno!

Na debelo!

H. C. HANSON

Trate pri Mariji Snežni na Velki, okraj Sveti Lenart v Slovenskih goricah.

menjalnica vsakovrstnega zrnja. Prvovrstni mlinški izdelki, točna postrežba, najnižje dnevne cene brez vsake konkurence. Pridite, poglejte, naročite! 3

Nov vozni red

se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena Din. 2.—.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192